

Een goed verhaal

Over *waardenvol* investeren in mens en samenleving

Definities MBO

Maatschappelijk betrokken ondernemen

Maatschappelijk betrokken ondernemen (MBO), ook wel community investment genoemd, betekent investeren in de (lokale) samenleving door een combinatie van mensen, middelen, kennis en kunde, massa en munten. MBO maakt onderdeel uit van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO).

Maatschappelijke stages

Een maatschappelijke stage is een vorm van leren binnen of buiten de school, waarbij leerlingen door middel van het verrichten van vrijwilligersactiviteiten voor een maatschappelijke organisatie kennismaken met het dragen van verantwoordelijkheid voor maatschappelijke belangen.

QR codes

Meer weten over de verhalen en informatie uit dit boek?

Gebruik de QR code voor achtergrondinformatie, foto's en filmpjes.

Wat is een QR code?

QR (Quick Respons) is een barcode die ingescand kan worden met de camera van een smartphone.

Hoe werkt de QR code?

Je start de barcode reader software op je smartphone en richt met de camera van de telefoon op de QR code tot die volledig in beeld is. De QR code wordt automatisch herkend en direct omgezet in een internetadres.

Geen smartphone?

Vind achtergrondinformatie, foto's en filmpjes via deze speciale links op internet:

Matchpoint

www.matchpointamersfoort.nl/qr/matchpoint

Lucas Meijs

(Hoogleraar Vrijwilligerswerk, Civil Society en Ondernemingen)
www.matchpointamersfoort.nl/qr/lucas-meijs

MVO NL

(Landelijk kennisinstituut voor MVO)
www.matchpointamersfoort.nl/qr/mvo-nl

Motiva

(Maatschappelijke organisatie)
www.matchpointamersfoort.nl/qr/motiva

Maaike Swets

(Maatschappelijke stages)
www.matchpointamersfoort.nl/ qr/mas

Droomboom

(Maatschappelijke stages)
www.matchpointamersfoort.nl/ qr/droomboom

Coach & Co Pro

(Individuele coaching)
www.matchpointamersfoort.nl/qr/coach-co-pro

pagina 8

pagina 12

pagina 18

pagina 42

pagina 54

pagina 56

pagina 72

Tien jaar vooruit!

Medemenselijkheid verbinden aan ondernemerschap en onderwijs: een korte samenvatting van het werk van Matchpoint. Om de ene mens in contact te brengen met de andere die hulp nodig heeft, beweegt Matchpoint bedrijven, leerlingen en studenten tot het aanbieden van vrijwillige diensten aan maatschappelijke organisaties. Dat is pas duurzaam als het van binnenuit komt, als het hart hoofd en handen stuurt. Dat zie je bij medewerkers van Matchpoint, leidinggevend en medewerkers van bedrijven en leerkrachten en leerlingen van onderwijsinstiteiten.

Matchpoint doet dat nu alweer tien jaar en was bij de start in 2001 haar tijd ver vooruit. Een klein en slagvaardig team dat binnen korte tijd een groot netwerk opbouwt. Een netwerk dat op innovatieve wijze ook voor financieel draagvlak zorgt, met de gemeente Amersfoort in de voorbeeldfunctie. Zo ontstaat een sfeer van ‘Join the Match’, erbij willen horen!

Succes is ook vooruitkijken, dat doet dit boek dus ook. Verhalen vertellen over maatschappelijke betrokkenheid, inspireren om met de ander een klik te krijgen: Matchpoint dus!

J. Koolstra
voorzitter bestuur

Voorwoord

Het zijn de verhalen die inspireren. Ervaringen van mensen die over een drempel stapten en zich in hebben gezet. Organisaties die verder durfden te kijken. Daarom schrijf ik graag het voorwoord voor dit jubileumboek van Matchpoint. Krachtige verhalen, met prachtige foto's.

Denkt u er wel eens aan hoe onze samenleving eruit zou zien zonder vrijwilligerswerk en maatschappelijk betrokken ondernemen? Het is eigenlijk niet voor te stellen! 'Maatschappelijke inzet van mensen en bedrijven is het cement van de samenleving', hoor je wel eens zeggen. Ik durf nog verder te gaan: ze vormen niet alleen het cement, het zijn ook belangrijke bouwstenen.

Bij vrijwilligerswerk geldt: het is misschien meer inzet dan dat je je vooraf realiseert, het levert ook veel meer op dan je had verwacht. Mooie ontmoetingen, inspiratie, nieuwe zienswijzen. Het rendement van maatschappelijke investeringen is niet in geld uit te drukken, omdat het van onschatbare waarde is.

In de tien jaar dat Matchpoint in Amersfoort actief is, zijn er vele verbindingen gelegd. Doelen werden verbonden aan organisaties, scholen werden gekoppeld aan verenigingen en bedrijven: mensen kregen een zetje om de handen uit de mouwen te steken. Een geweldige prestatie van de medewerkers en het bestuur van Matchpoint. Amersfoort heeft er veel aan te danken.

We leven in een tijd waarin we ongekende mogelijkheden hebben, in technisch opzicht is bijna alles binnen handbereik. Steeds vaker kom je tot het besef waar onze motivatie werkelijk vandaan komt: van de mensen om ons heen. Het leven krijgt extra betekenis door zich in te zetten voor elkaar. De persoonlijke verhalen in deze uitgave spreken boekdelen.

Lucas Bolsius
Burgemeester van Amersfoort

Inhoudsopgave

‘Wij willen echt weten wat mensen beweegt’	8
Carin Kampman, directeur Matchpoint	
Over grenzen heen denken en rare combinaties durven maken	12
Hoogleraar Lucas Meijs over het ‘organiseren van vrijwillige energie’	
‘Matchpoint heeft Amersfoort en Amersfoorters veranderd’	14
Marie-Louise Hehenkamp, initiator & realisator betrokken ondernemen	
‘Maatschappelijk betrokken ondernemen begint bij jezelf’	18
Willem Lageweg, directeur MVO Nederland	
Maatschappelijk betrokken ondernemers	20
‘Ik geniet enorm van mensen die genieten’	22
Connie Maathuis, algemeen directeur NDA Incasso	
‘Meer doen dan alleen woningen bouwen’	26
Ralph van Dijk, directeur Mooiland Vitalis	
‘Je kunt alles bereiken als je maar wilt’	30
Sylvia Krebber van Daily Déli Quality Catering	
‘Geen relatiegeschenk, maar samen een sociale bijdrage leveren’	32
Directievoorzitter Hendrik-Jan Oskamp van Heilijgers	
‘Goed blijven kijken wat je te geven hebt’	34
Betrokken fotograaf Jet Kraanen	
Maatschappelijke organisaties	36
‘Wij willen mensen letterlijk laten aarden’	38
Boerondernemer en filosoof Jan Huijgen	

‘Anderen laten ervaren hoe de wereld écht in elkaar zit’	42
René Slotboom van Motiva, opvang voor dak- en thuislozen	
‘Beperkt budget, dus moet je zuinig én slim zijn!’	46
Truus de Vries, coördinator Welzijn en Vrijwilligers van het Amersfoortse Woonzorgcentrum De Lichtenberg	
‘Kom je morgen weer?’	48
Cliënten Amerpoort genieten zichtbaar van betrokken bedrijfsmedewerkers	
Maatschappelijke stages	52
‘Van leerlingen betrokken vrijwilligers maken’	54
Schooldirecteur Maaike Swets over belang maatschappelijke stage	
‘Heel bijzonder om met ouderen aan tafel te zitten’	56
Havo-leerlingen vervullen dromen van nonnen	
‘Intens genoten van interactie met jongeren’	60
Scholieren ‘maken’ geld met Moneymakers	
Maatschappelijk ondernemen op je eigen wijze	64
‘Fantastisch om als gezin anderen in de watten te leggen!’	66
Matchpoint Family	
‘In een verharde samenleving wil ik de hardheid iets verzachten’	70
Pavel Hudecek doet zo’n 150 vrijwilligersklussen per jaar	
Carlos integreert snel dankzij maatje Esther	72
Coach & Co Pro	
Facts & Figures	76
Het laatste woord	78

1 | ‘Wij willen echt weten wat mensen beweegt’

Carin Kampman, directeur Matchpoint

Uitleggen wat Matchpoint doet en wat haar medewerkers inspireert blijkt lastiger dan ik dacht. Willen we het zakelijk houden of recht vanuit ons hart? Voor beide opties is wat te zeggen. Werken met ondernemers impliceert een zakelijke aanpak, daarentegen bevestigen de verhalen in dit boek dat bij maatschappelijk betrokken ondernemen vooral het hart van zich laat spreken. Zaken en emoties bijten elkaar niet: door mijn werk bij Matchpoint weet ik dat ze elkaar juist kunnen versterken.

Trots en emotie

Ik ben trots op de 25.000 uur vrijwillige energie – een mooie formulering van Lucas Meijs – die Matchpoint losmaakt in haar omgeving. Gekapitaliseerd betekent dit een investering van ruim een miljoen euro in Amersfoort. Een geweldig resultaat voor een publiek-private investering. Ook word ik nog steeds blij verrast door de inzet van het bedrijfsleven en de scholieren die zorgen voor een betrokken klimaat in de stad. Prachtig is de uitspraak van Marie-Thérèse van AKZO Nobel, die vertelt dat anderen zien dat haar ogen zachter worden als zij over haar “maatje” praat.

Het is een voorrecht om te werken met dit Matchpoint-team van zelfstandige professionals die, vaak na een succesvolle carrière in de (zakelijke) dienstverlening, bewust hebben gekozen voor

Matchpoint. Zij creëren de verbinding, zien welke match de juiste is en zorgen voor een podium waardoor ook anderen geïnspireerd raken. Saskia, Maaïke, Hanneke, Adith, Wilma: jullie zijn geweldig!

Het is geen filantropie

Nieuwsgierigheid naar wat mensen beweegt en wat zij vanuit hun positie voor anderen kunnen betekenen, dat is de kracht waarmee Matchpoint al tien jaar lang vraag en aanbod uit de samenleving verbindt. Om een bijdrage te leveren aan een mooiere wereld, inspireert Matchpoint bedrijven en jongeren die zich belangeloos in willen zetten voor

‘Maatschappelijke organisaties hebben veel te bieden’

anderen. Voor ouderen, daklozen en verstandelijk beperkten bijvoorbeeld. Zoals een jongere zegt in het kader van haar maatschappelijke stage: ‘Wat voor mij heel gewoon was, bleek voor de ander een wensdroom.’

Anders denken, buiten je eigen kader stappen, daar gaat het om. Het is geen filantropie. Iedereen kan iets voor een ander betekenen, maar haalt daarnaast zelf ook iets uit die ontmoeting. Alle partijen hebben er baat bij. Maatschappelijk betrokken ondernemen werkt optimaal als er winst is voor elke betrokkene.

Win-win-win

Maatschappelijke organisaties hebben veel te bieden. Er werken mensen met een enorme drive om ook kwetsbaren deel uit te laten maken van de samenleving. De organisaties bieden daarbij als gastomgeving een uniek ervaringsmoment aan medewerkers van bedrijven en scholieren. Wanneer jongeren ervaren dat ze iets kunnen betekenen voor anderen, draagt dat bij aan hun zelfvertrouwen en is het tegelijkertijd een stap

op weg naar zelfstandigheid. Bovendien kan de ervaring een basis leggen voor betrokkenheid bij de samenleving tijdens hun verdere carrière. Bedrijven zien door deelname aan de projecten de bedrijfstrots toenemen, het ziekteverzuim dalen en de aantrekkelijkheid op de arbeidsmarkt groeien. Bovendien draagt ‘social return on investment’ van-zelfsprekend bij aan de continuïteit van het bedrijf. Met andere woorden, het betaalt zichzelf terug.

En hoe is dat voor ons?

De winst voor Matchpoint ligt voor de hand: wij genieten enorm van de bijzondere ontmoetingen tussen diverse werelden die elkaar anders misschien niet zouden treffen. Natuurlijk hebben we ook nagedacht over wat er minder goed gegaan is deze afgelopen 10 jaar. Waar hebben we de plank misgeslagen of de boot gemist? De geïnterviewden

zijn allemaal hartverwarmend positief, maar wat is ons beeld hierbij? Eigenlijk niet echt anders. Uiteraard was het spannend om in 2008 als zelfstandige stichting, los van Ravelijn, verder te gaan en hebben we stress wanneer de subsidie onder druk staat. Soms lukt het ons niet om bij een aantal grote bedrijven als BMC of Friesland Campina aan de tafel te komen, terwijl we dat wel proberen. Maar een hoop bedreigingen zijn overwonnen en in het doorontwikkelen van onze aanpak schuilt een mooie uitdaging voor de komende periode.

De toekomst

Matchpoint probeert strategische allianties te bewerkstelligen en veel projecten linken we aan thema’s als integratie, veiligheid en participatie. Met diverse partijen in de stad werken we zo aan de sociale cohesie van Amersfoort. Wij dromen

ervan dat mens- en samenlevingsgericht ondernemen de gewoonste zaak van de wereld wordt en alle ondernemers gaan ervaren welke nieuwe perspectieven dit kan bieden. Wij gaan dan ook door met waar we goed in zijn. Anno 2011 staat Matchpoint stevig als organisatie. Met een betrokken bestuur, de gemeente als partner en een dynamisch netwerk, dat voor nu en in de toekomst slagvaardig en onverminderd enthousiast nieuwe verbindingen legt.

	‘De verbazing van jongeren over zichzelf als zij hun eigen grenzen hebben verlegd is prachtig’ Wilma Huijskes	‘Uiteindelijk gaat het om wat er gebeurt tijdens ontmoetingen’ Maaïke de Bruijn
‘Ik ben ontzettend blij wanneer ik hoor dat er vooroordelen zijn weggevallen door een kennismaking’ Hanneke van Bezooijen	‘Waardenvol ondernemen, niet omdat het moet, maar omdat het loont en leuk is’ Carin Kampman	
‘De diversiteit van het werk is heerlijk. Het is sociaal en zakelijk, voor mij een fijne combinatie!’ Adith van Vuuren		‘Ik heb bewondering voor de mensen in de zorg. Mooi dat ik middels mijn werk een bijdrage kan leveren.’ Saskia van Dijk

2 | ‘Over grenzen heen denken en rare combinaties durven maken’

Hoogleraar Lucas Meijs
over het ‘organiseren van vrijwillige energie’

Steeds meer bedrijven zijn maatschappelijk betrokken en ondersteunen de (lokale) samenleving. ‘Ze moeten ook wel,’ zegt prof. dr. Lucas Meijs, bijzonder hoogleraar ‘Vrijwilligerswerk, Civil Society en ondernemingen’ en ‘strategic philanthropy’ aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. ‘Consumenten, klanten en leveranciers letten sterk op bedrijven of en hoe zij bezig zijn met maatschappelijk betrokken ondernemen (MBO). De meerderheid van de Nederlandse consumenten vindt het belangrijk dat bedrijven hun maatschappelijke verantwoordelijkheid nemen. Via MBO kan een bedrijf zich onderscheiden en daarmee wordt MBO zelfs een concurrentievoordeel.’

Lucas Meijs houdt zich bezig met de vraag hoe organisaties met vrijwilligerswerk omgaan en is ook geïnteresseerd in de veranderende relatie tussen non-profit organisaties en bedrijven. ‘Eigenlijk bestaat MBO al heel lang,’ zegt hij. ‘Bedrijven als Philips en Stork wilden ooit goed - en dus betrokken - voor hun werknemers zorgen, onder andere in de vorm van huisvesting. Het aantal bedrijven dat zich bekommert om hun medewerkers is vooral de laatste jaren sterk toegenomen.’ Meijs omschrijft MBO dan ook graag als ‘alles wat het bedrijfsleven doet om de kwaliteit van de (lokale) leefomgeving te verbeteren. MBO is een praktische invulling van

maatschappelijke verantwoordelijkheid. Bedrijven zetten werknemersvrijwilligerswerk in om hun werknemers bij de maatschappij te betrekken. Bovendien, werknemersvrijwilligerswerk biedt voor het bedrijf meer voordelen dan het geven van geld.’

Duurzaam karakter

In Meijs’ visie is er een ontwikkeling in de relatie tussen bedrijven en organisaties. ‘In een filantropische relatie geeft een bedrijf geld of middelen aan een goed doel of maatschappelijke organisatie. In de volgende fase, de transactionele relatie, investeren beide partners

in en profiteren zij van de samenwerking. Dit kan doorgroeien tot een integratieve relatie, waarin de partners samen zorgen voor beleid, missie en waardecreatie. Zo’n vorm van samenwerking heeft een duurzaam karakter. Natuurlijk ontdekken steeds meer bedrijven dat MBO ook een goede manier is om medewerkers te motiveren.’

Vijf M’s

De hoogleraar spreekt graag van de vijf M’s: ‘Mensen staat voor werknemersvrijwilligerswerk, Munten voor donaties en sponsoring, Middelen voor spullen als computers, Media voor meeliften op elkaars media en Massa staat voor het gebruik maken van elkaar om ergens binnen te komen.’ Met alle plezier wil Lucas er nog wel een zesde M aan toevoegen: Matchpoint. ‘Uit onderzoek blijkt dat maatschappelijke organisaties doorkrijgen dat werknemers van bedrijven op vele momenten vrijwilligerswerk kunnen doen. Daar zitten veel ‘do in one day’-projecten tussen. Om al die energie goed in te kaderen, is een scenarioregelaar of lokale bemiddelaar als Matchpoint onmisbaar.’

Organiseren van vrijwillige energie

Bewust noemt hij Matchpoint geen makelaar, dat vindt hij in deze context een verkeerd gekozen woord. ‘Vrijwilligerswerk of MBO is tegenwoordig zó breed, met zoveel verschillende doelgroepen, dat je over grenzen heen moet kunnen denken. Matchpoint denkt breed en creatief én is sterk in onverwachte combinaties tussen bedrijven, maatschappelijke organisaties, scholen, noem maar op. Daarom pleit ik ervoor om de term vrijwilligerswerk in het kader van Maatschappelijk betrokken ondernemen te vervangen door ‘het organiseren van vrijwillige energie’. En daar is Matchpoint ijzersterk in!’

3 | ‘Matchpoint heeft Amersfoort en Amersfoorters veranderd’

Marie-Louise Hehenkamp,
initiator & realisator betrokken ondernemen

Tallose contacten, passie, betrokkenheid, creativiteit en vrolijke gezichten. Maar ook de versteviging van het Amersfoortse sociale netwerk van organisaties, bedrijven en individuen én natuurlijk de concrete eindresultaten. Dat alles gaf Marie-Louise Hehenkamp, oprichtster van Matchpoint betrokken ondernemen, de drive en de energie om telkens nieuwe projecten te starten: ‘De stad is onze gezamenlijke huiskamer en we zijn er samen voor verantwoordelijk dat elke Amersfoorter zich hier thuis voelt.’

Tien jaar geleden startte Marie-Louise met Matchpoint, maar ze is van oorsprong verpleegkundige: ‘Daarin draait alles om aandacht voor en betrokkenheid bij mensen. Als kind was ik verlegen, ik nam nooit het voortouw. Vóór mijn opleiding verpleegkundige had ik nog maar weinig meegemaakt. Het omgaan met nieuwe ervaringen was lastig, maar ik heb het geleerd met vallen en opstaan. Mijn motto werd ‘durf maar’: vallen is niet erg, als er maar mensen zijn om je op te vangen.’

Gevoel voor innovatie

Dankzij het geduld van strenge leermeesters in de zorg veranderde Marie-Louise. Ze ontwikkelde een sterk gevoel voor innovatie en leerde nieuwe mogelijkheden te zien. Als hoofdverpleegkundige introduceerde zij stretchers voor partners op

Verloskunde en videocamera’s op de couveuse-afdeling, waardoor moeders toch hun pas geboren baby’s konden zien. Ook liep zij, als één van de eersten in Nederland, visites met gebruik van de tolkentelefoon. Van dit alles had zij later, bij het opzetten van Matchpoint, veel profijt.

Bedrijfsmatig denken en werken

Tijdens haar carrière als verpleegkundige startten Marie-Louise en haar man een gezin. Dat was niet met een baan te combineren, vond ze. ‘Ik miste echter al snel het contact met volwassenen en het organiseren. Zo stapte ik in het vrijwilligerswerk.’

Door haar betrokkenheid bij onder andere het Sint Nicolaas Comité Amersfoort leerde zij om als vrijwilliger bedrijfsmatig te denken en te werken. ‘We benaderden talloze bedrijven voor een actieve bijdrage aan de Sinterklaasactiviteiten. Met name Guus van Garderen, innovator en bevlogen ondernemer, liet mij zien dat in organiseren veel mogelijk is en dat je met een beetje winst het volgende jaar meer kunt doen.’

Andere inzet van vrijwilligers

Plezier in organiseren, talloze contacten en zakelijk denken bleken een belangrijke voedingsbodem voor haar latere activiteiten voor Matchpoint. Die begonnen overigens met het inventariseren van wensen van maatschappelijke organisaties. ‘Tijdens het Internationale Jaar van de Vrijwilliger werd nagedacht over een andere inzet van vrijwilligers. De samenleving veranderde, er kwamen steeds meer tweeverdieners, ouderen gingen langer werken en de vrijwilliger moest daarin mee. Zo kwamen wij op een nieuwe benadering van vrijwilligerswerk, in samenwerking met het bedrijfsleven en de onderwijsinstellingen (maatschappelijke stage). Uit de daaropvolgende inventarisatie ontstond een projectmap met vraag vanuit de non-profit sector. Daarop kon het bedrijfsleven met hun aanbod reageren en dat gebeurt nu in bredere zin op de Matchbeurs.’

Rendement is uitdaging

Tien jaar later vindt Marie-Louise het cruciaal dat Matchpoint nog steeds los staat van alle organisaties en onafhankelijk is. Matchpoint matcht vraag en aanbod en probeert een zo hoog mogelijk ‘rendement’ voor alle betrokkenen te realiseren. ‘Maatschappelijk betrokken ondernemen is ontwikkelingsgericht en horizonverbredend. Bedrijven en organisaties vinden het leuk, leerzaam en waardevol, zeker als ze zien dat het ook op de langere termijn iets extra’s oplevert. Ik herinner me dat na een lees- en schrijfproject op een basisschool kinderen sneller een boek uit de kast pakten.

Toen dacht ik: ‘yes, dit is wat we samen door middel van projecten willen realiseren!’ Waardering is belangrijk, stelt Marie-Louise. ‘Als je van iemand hoort dat je iets goed doet of je ziet bijvoorbeeld een glimlach, dan geeft dit energie. Dat soort rendement heb je nodig naast al het meetbare!’

Fantastische dorpsgeest

Marie-Louise durft daarom best te stellen dat Matchpoint Amersfoort en de Amersfoorters heeft veranderd. ‘Als ik door de stad fiets, dan kan ik zó een rondleiding geven langs talloze resultaten van Matchpoint. Dit is mede bereikt

omdat in Amersfoort een fantastische dorpsgeest aanwezig is. Hier is veel mogelijk, deuren gaan makkelijk open en mensen weten elkaar te vinden.’ Ontmoeting en het overdragen van kennis en kunde vormen hierin de kern. ‘Het is vooral goed luisteren naar wat je om je heen hoort en iets willen betekenen voor de ander, door te doen.’ De afgelopen tien jaar was zij veel zelf aanwezig bij projecten. Tot 2007 bij die van Matchpoint en daarna bij de projecten van haar stichting Gastvrij. ‘Ik vind het belangrijk om met mijn voeten in de klei te staan. Daar krijg ik energie voor terug, ook al loop ik soms op mijn tandvlees...’

Weten waar de kraan zit

Als Marie-Louise ergens in de stad moet zijn, fietst zij daar het liefst naar toe. Dan komt zij veel mensen tegen en stapt regelmatig af voor een praatje. ‘Daarom ‘verdwaal’ ik graag, want ik hoor en zie onderweg zoveel mogelijkheden! Iemand zei mij laatst: Het is niet belangrijk of het glas half vol of half leeg is, maar het gaat erom of je weet waar de kraan zit. Telkens wanneer mensen mij iets vertellen, vraag ik me af wat ik ermee kan en zoek ik naar combinaties en matches.’

Buiten je eigen kaders

Op zo’n manier denken is voor een deel aan te leren, vindt Marie-Louise. ‘Voor dit werk moet je buiten je eigen kaders denken. Ik heb een grenzeloze bewondering voor mensen die betrokken ondernemen. Het is intensief en het is prachtig om te zien dat er zoveel goeds zit in mensen. Buiten je eigen toko denken, opent deuren. Het geeft een gevoel van vrienden onder elkaar en dit straalt je uit. Maatschappelijk betrokken ondernemen is besmettelijk!’

Onderdeel strategie

Marie-Louise is ondertussen teruggekeerd naar haar roots, de zorg. Maar ze is er trots op dat Matchpoint anno 2011 zo’n belangrijke rol speelt in de samenleving. Echter: **‘Als Nederland maatschappelijk betrokken wil ondernemen, dan moet het een vast onderdeel worden van strategische beleidsplannen van bedrijven, organisaties en onderwijsinstellingen en moeten de plannen standaard terugkomen in een sociaal jaarverslag.** Daarnaast doet iedereen er goed aan om vraag en aanbod op onder meer de eigen website te zetten. Om mbo verder te ontwikkelen en vraag en aanbod passend bij elkaar te brengen, heb je professionals nodig. Matchpoint adviseert bedrijven en maatschappelijke organisaties hierover graag.’

‘Maatschappelijk betrokken ondernemen is ontwikkelingsgericht en horizonverbredend’

‘Buiten je eigen toko denken, opent deuren’

4 | ‘Maatschappelijk betrokken ondernemen begint bij jezelf’

Willem Lageweg, directeur MVO Nederland

‘Het is niet eenvoudig om in een stad maatschappelijk betrokken ondernemen van de grond te krijgen.’ Dat zegt Willem Lageweg, directeur van MVO Nederland. Hij heeft grote waardering voor de prestaties van Matchpoint in Amersfoort en omstreken: ‘Een verbinder die hart heeft voor ondernemen, het bedrijfsleven kent en passie heeft voor maatschappelijke vraagstukken. Kortom, een perfecte brug tussen zakelijke en maatschappelijke organisaties.’

MVO Nederland is een door de overheid ingesteld instituut, dat het bedrijfsleven stimuleert en ondersteunt op het gebied van MVO: maatschappelijk verantwoord ondernemen. Meer dan 1.500 ondernemingen en organisaties mogen zich inmiddels ‘partner’ van MVO Nederland noemen. Hun aantal groeit snel, want steeds meer bedrijven zien MVO niet meer als een los project, maar als een manier van ondernemen die alle bedrijfsactiviteiten raakt.

Samenleving en economie bij elkaar
MVO en MBO (maatschappelijk betrokken ondernemen) worden nogal eens door elkaar gebruikt, constateert Lageweg: ‘Maatschappelijk verantwoord ondernemen staat voor een optimale balans tussen de drie P’s, People, Planet en Profit. Bij MVO verwacht je dat een autofabrikant energiezuinige auto’s produceert

en dat een bank geen geld leent voor aantasting van het regenwoud. Hier komen samenleving en economie bij elkaar, als twee zijden van één medaille. Het gaat om goed ondernemerschap, de eigen medewerkers, leveranciers, klanten en de samenleving waarin we opereren.’

Geld, kennis en handen

Bij maatschappelijk betrokken ondernemen gaat het vooral om het steunen van maatschappelijke initiatieven. ‘Niet alleen door geld, maar óók door kennis en handen beschikbaar te stellen. Een sterke naaste omgeving is ook goed voor je bedrijf, zorgt

voor tal van verbindingen en maakt je weerbaar en vitaal. Maatschappelijk betrokken ondernemen begint bij jezelf, maar doe je altijd samen.’

Vrouwen verbinden

Maatschappelijk betrokken ondernemen kan een goed startpunt zijn voor maatschappelijk verantwoord ondernemen. Steeds meer bedrijven zijn zowel op het gebied van MBO als MVO goed bezig, zoals Rabobank, Philips, KPN en veel MKB-bedrijven. Als intermediair binnen MBO behoort Matchpoint tot de Nederlandse koplopers, stelt Lageweg. ‘Carin Kampman is daarin de perfecte drijvende kracht. Mij valt sowieso op dat de MBO-beweging relatief veel vrouwen kent. Je hebt voor MBO namelijk een combinatie nodig van vrouwelijke eigenschappen als associëren, creativiteit en gevoel én specifiek mannelijke eigenschappen, zoals planning en cognitief denken. Als het gaat om maatschappelijk betrokken ondernemen, dan vertonen vrouwen ook een onmisbare verbindende kwaliteit.’ Lageweg vindt Carin Kampman een treffend voorbeeld. ‘Zij runt Matchpoint op een zakelijke en persoonlijke manier. Zij zorgt voor een warme relatie met bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties. Met haar chemie, mensenkennis en empathie heeft zij Matchpoint op de kaart gezet, weet zij mensen te overtuigen en fondsen te organiseren.’

Nationaalmboplatform.nl

Juist van zo’n gedegen MBO-organisatie is in veel gemeenten (nog) geen sprake. ‘Daarom werken we onder andere met Matchpoint intensief samen aan een programma om andere intermediairs te helpen een organisatie op te starten. Daarvoor hebben we een speciale website, www.nationaalmboplatform.nl, gelanceerd. Momenteel hebben we ruim 300 mensen in beeld, in 150 gemeenten.’

‘MBO werkt het beste wanneer een onderneming het MBO in haar (personeels) beleid heeft verankerd’

uit onderzoek van
Research2Evolve

‘Maatschappelijk betrokken ondernemen is ‘Alles wat het bedrijfsleven doet om de kwaliteit van de lokale leefomgeving te verbeteren’

Lucas Meijs, hoogleraar Vrijwilligerswerk,
Civil society en ondernemingen aan de Erasmus Universiteit Rotterdam

Maatschappelijk betrokken ondernemers

zijn ondernemers die vaardige handen, kostbare kennis en kunde, middelen en geld op vrijwillige basis beschikbaar stellen aan maatschappelijke organisaties. Met het doel anderen te helpen en de cohesie binnen en buiten hun bedrijf te versterken door zich gezamenlijk in te zetten voor een leefbare lokale samenleving.

5 | ‘Ik geniet enorm van mensen die genieten’

Connie Maathuis,
algemeen directeur NDA Incasso

‘Dat je al iets voor de samenleving kunt betekenen, als je maar één middag de deur van je kantoor dicht doet. Dat geeft energie!’ Connie Maathuis, algemeen directeur van NDA Incasso, de Nederlandse Deurwaarders Associatie, vindt het een must om iets te doen voor de Amersfoortse gemeenschap. ‘Het is prachtig om door maatschappelijk betrokken te ondernemen een klein steentje bij te dragen. Dat kan al door elkaar zelfs alleen maar wat extra aandacht te geven.’

Dat NDA Incasso zich met maatschappelijk betrokken ondernemen ging bezighouden, had in eerste instantie te maken met zakelijke argumenten. ‘Eerlijk is eerlijk,’ zegt Connie met een knipoog. ‘In aanbestedingen werd er namelijk steeds vaker om gevraagd. Maar, zo besloten we met elkaar, als wij maatschappelijk betrokken willen ondernemen, dan moeten we dat duidelijk aantonen en méér doen dan alleen Max Havelaarkoffie schenken. We moeten vooral onze eigen handen uit de mouwen steken.’

Open houding

Dat leerde Connie overigens al op jonge leeftijd. ‘Mijn ouders hebben geen verwend krenge van mij gemaakt. Integendeel, als enig kind mocht ik veel dingen juist niet. Wel was hun boodschap telkens weer: iedereen is gelijk, heb een open

houding naar anderen toe en probeer wat voor hem of haar te betekenen. Binnen ons bedrijf doe ik er dan ook alles aan om jonge medewerkers enthousiast te maken voor maatschappelijk betrokken ondernemen. Je moet er zo jong mogelijk mee beginnen en de belangrijke dingen eruit pikken: dát is bewust leven.’

Dit is onze doelgroep!

Vanaf het begin heeft Connie daarom ook een duidelijke voorkeur voor MBO-projecten met de jeugd. ‘De jeugd is onze toekomst en wij werken daarom ook graag mee aan maatschappelijke stages.’

Tijdens contacten met Matchpoint kreeg NDA Incasso de vraag of zij basisschoolleerlingen wilde begeleiden tijdens een vossenjacht. Leerlingen van een plaatselijk vwo speelden de rol als vos. ‘Dat was niet alleen ontzettend leuk, maar het had een impact! Want wij als NDA-medewerkers kwamen ineens terecht in een totaal andere buurt en we beseften: dit is de doelgroep van ons bedrijf. Ook zagen we dat de school het moest doen met ontzettend weinig spullen, daar werden we ter plekke stil van.’

De vossenjacht leverde bijzondere verhalen op. ‘Een collega gaf één van de kinderen het advies om zijn jas dicht te doen om geen kou te vatten. Maar dat kon hij niet, omdat de rits kapot was en er in het gezin geen geld was voor een jas voor hem. Daar had mijn medewerker best moeite mee, want hij besepte dat zijn eigen kind drie jassen aan de kapstok had hangen. Hij zag ineens in hoe goed hij het heeft. Zo vielen bij ons allemaal veel meer kwartjes dan we hadden voorzien. De meeste collega’s stonden dan ook meteen te popelen voor het volgende MBO-project!’

Vermoeiend, maar waardevol

Connie weet nog heel goed dat zij en haar collega’s tijdens een Matchproject één op één werden gekoppeld aan psychogeriatrische bewoners van het St. Elisabeth Gast- en Verpleeghuis. ‘Ongelooflijk,

‘Zo’n activiteit bindt ons team gigantisch’

dát was heftig! Alleen al de beperkte leefwereld van deze mensen raakte ons diep. Heel aangrijpend om toch contact met ze te maken.’
De NDA-medewerkers deden Oudhollandse spelletjes met de bewoners. ‘Zelf zat ik een tijdje naast een mevrouw met afasie, die dus niet kon praten. Omdat ik hiermee zelf ervaring heb, door iemand in mijn privésfeer met een herseninfarct, wist ik

gelukkig wat ik moest doen. Het werd een middag van kijken, communiceren door fysieke aanraking, zoals knijpen, en veel tijd besteden aan spelletjes doen met elkaar. Vermoeiend, maar zó waardevol!’

Kom nog ‘ns terug

Achteraf viel er op de deurmat van NDA een kaart met de tekst: ‘Kom nog ‘ns terug!’ ‘Ik schoot ter plekke vol. Ik kan je vertellen: zoiets geeft een goed gevoel. Na afloop zeiden we tegen elkaar dat we nu pas echt gingen beseffen wat we zélf hebben. Die dankbaarheid was er bij iedereen.’

Het mooie van dit soort activiteiten, vindt Connie, is dat ze letterlijk raken aan haar dagelijks werk. ‘Het contact met andere mensen, vaak onvoorspelbaar en onverwacht, daarop inspelen, dat is ons vak. Al onze mogelijkheden halen wij uit de kast om de ander tot iets te bewegen, zoals het betalen van een achterstallige rekening.’

Gretigheid binnen het team

En er is nog een winstpunt, onderstreept Connie: ‘Zo’n activiteit bindt ons team gigantisch’. Niet als eerste factor, want daarvoor is dit soort ontmoetingen te onvoorspelbaar. Het kan ook misgaan. Je moet dus goed nadenken over of je als bedrijf aanhaakt bij een project en wat je ermee wil bereiken. Maar we willen allemaal heel graag weer deelnemen aan een project.’

Mens als maat

Connie’s motto is dan ook leren genieten en loslaten. ‘De mens is de maat van alle dingen’, dat staat ook op mijn kaartje. Ik hou veel van mensen, dat moet ook in dit vak. Sinds een aantal jaren sta ik extra stil bij wat ik voor hen kan betekenen. Ik wil iets teruggeven aan de maatschappij door concreet iets te doen. Daarbij neem ik wel de tijd om te genieten, ik pak het moment.’ Connie wil ook anderen laten genieten. ‘Meestal ben ik het boegbeeld van ons bedrijf, maar in MBO-situaties ben ik even op de achtergrond en één van de groep. Dan geniet ik van mensen die genieten.’

‘Je moet goed nadenken wat je als bedrijf wilt bereiken met een project’

6 | ‘Meer doen dan alleen woningen bouwen’

Ralph van Dijk, directeur Mooiland Vitalis

‘Als maatschappelijke organisatie willen we meer doen dan woningen bouwen. We willen medewerkers bewust maken dat zij zich voor meer dan alleen het beheren van woningen kunnen inzetten. Maatschappelijk betrokken ondernemen verruimt ons blikveld. Bovendien, door ons in te zetten voor de ander laten we de hectiek en de werkdruk even achter ons. Het mes snijdt aan twee kanten.’ Dat zegt Ralph van Dijk, directeur van woningbouwcorporatie Mooiland Vitalis, naar aanleiding van maatschappelijke personeelsactiviteiten.

Mooiland Vitalis ontstond in 2008 door een fusie tussen Maasland en Vitalis. Om dat moment te markeren, organiseerde de nieuwe corporatie een bedrijfsdag onder het motto ‘Wij zijn maatschappelijk onderweg’. Medewerkers bezochten de Efteling en konden een deel van die dag ook op diverse manieren maatschappelijk invullen. Dit varieerde van het begeleiden van verstandelijk en lichamelijk gehandicapten bij het bezoeken van de Efteling, de organisatie van een muziekmiddag in een bejaardentehuis, pannenkoeken bakken met (licht) dementerenden, voedselpakketten samenstellen bij de voedselbank tot speeltoestellen opknappen. Ralph: ‘Dat hadden we allemaal zelf geregeld en de betreffende maatschappelijke organisaties waren aangenaam verrast en blij. Ook de medewerkers zetten zich zeer enthousiast in.

Dit viel bij hen zelfs zo goed in de smaak, dat we besloten om er op langere termijn meer mee te doen.’

Acht projecten

Uit een bijeenkomst met alle medewerkers ontstond een ondernemingsplan, met een nieuw vast onderdeel: maatschappelijk betrokken ondernemen. ‘We hebben alle collega’s gevraagd om in 2010 vanuit hun werksituatie een vrijwillige bijdrage te leveren aan de samenleving. In nauw overleg met Matchpoint selecteerden wij acht projecten en presenteerden die vervolgens in een handzaam boekje.’ Alle 120 medewerkers

van Mooiland Vitalis in Amersfoort en Apeldoorn, konden zich voor een project inschrijven. Ze konden bijvoorbeeld naar de markt met bewoners van een ouderenwoonzorgcentrum, op vossenjacht met kinderen, creatief aan de slag met bewoners van een verpleeg- en gasthuis of de handen uit de mouwen steken bij de voedselbank.

Uit je binnenste

Ook al deden de medewerkers op vrijwillige basis mee, Ralph vroeg elke medewerker om één verlofuur in te leveren. ‘Een symbolisch signaal om aan te geven dat zoiets deels uit jezelf kan komen. Iets voor een ander over hebben, moet gewoon uit je binnenste komen. De overgrote meerderheid reageerde heel enthousiast. Medewerkers waren blij met de blik naar buiten en om iets concreets voor een ander te betekenen.’

Gespannen en verwachtingsvol

Zelf maakte Ralph met cliënten van Humanitas DMH (Dienstverlening voor mensen met een handicap) een boottocht met de Amersfoortse Waterlijn, in het kader van het project ‘Dubbel genieten’ van Matchpoint. Het werd een bijzondere dag: “Deze mensen stonden gespannen en verwachtingsvol op ons te wachten. Dat merkten we tijdens de begroeting en, ik moet toegeven, daar stond ik van tevoren niet bij stil. Voor mij was het gewoon iets leuks doen...” Tijdens de

vaartocht had Ralph een gesprek met een meisje, waarvan hij eerst dacht dat zij begeleidster was van de cliënten van Humanitas DMH. ‘Maar zij zei tegen mij: Ik mankeer wel iets hoor! Ik ben wat trager, maar dat zie je niet meteen. Mensen hebben vaak een andere verwachting van mij en daardoor misluk ik bijvoorbeeld in elke baan. Ook ik had dat niet in de gaten en het raakte me enorm. Haar situatie zette mij wel even flink aan het denken.’

Structurele invulling
Na afloop onderzocht Ralph meteen of Mooiland Vitalis niet ook mensen met een lichte handicap

in dienst zou kunnen nemen. ‘De één presteert nu eenmaal meer dan de ander, maar je kunt er best extra rekening mee houden. Ik vroeg me dan ook af of wij er een structurele invulling aan konden geven. Na goedkeuring van de OR heb ik dit besproken met de medewerkers, want het vergt van hen natuurlijk extra inzet en flexibiliteit. Maar die zeiden unaniem: doen! Hartstikke goed. Dit soort maatschappelijke activiteiten heeft dus ook het indirecte effect dat je meer begrip krijgt voor andere leefwerelden.’

Wel kunnen waarmaken

Als maatschappelijke organisatie heeft Mooiland Vitalis het betrokken ondernemen wat laat ontdekt, geeft Ralph eerlijk toe. ‘Jarenlang moesten we elke euro omdraaien. Nu hebben we de luxe om ruimer te denken. Maatschappelijk ondernemen moet je namelijk wel kunnen waarmaken. We realiseren ons nu dat er meer is dan alleen stenen en willen een grotere maatschappelijke rol spelen. Dat is in de toekomst een vanzelfsprekend onderdeel van ons beleid.’ Mooiland Vitalis werkt landelijk en richt zich daarbinnen op twee regio’s om zich daar maatschappelijk te profileren en ervaringen gemeengoed te maken. ‘Zo willen we onszelf nog meer als maatschappelijk betrokken organisatie op de kaart zetten.’

Iets van onszelf geworden
Ralph vond overigens al van jongs af aan dat hij in zijn leven iets extra’s moest doen. ‘Het besef dat er meer is dan alleen werken, komt uit mijn opvoeding. Naast mijn studie Rechten heb ik bijvoorbeeld steeds vrijwilligerswerk gedaan, onder andere bij de rechtswinkel, en ik zat in besturen van verschillende woningstichtingen. Later werd ik actief bij de Rotary en dat ben ik nog steeds. Het geeft een kick dat mijn medewerkers nu ook meedoen aan maatschappelijk betrokken ondernemen, dat het iets van onszelf is geworden. Door ons als collega’s belangeloos maatschappelijk in te zetten, gebeurt er wat in ons bedrijf en er ontstaan steeds weer nieuwe, mooie verhalen. Het verrijkt onze organisatie.’

‘Maatschappelijk ondernemen verrijkt onze organisatie’

7 | ‘Je kunt alles bereiken als je maar wilt’

Sylvia Krebber van Daily Déli Quality Catering

Ondanks grote tegenslagen toch positief blijven denken, doorzetten en er, mede met hulp van anderen, weer bovenop komen. Dat is voor Sylvia Krebber, mede-eigenaresse van Daily Déli Quality Catering, de belangrijkste motivatie om betrokken te ondernemen. ‘Voor mijn herstel na een zwaar verkeersongeluk was ik afhankelijk van andere mensen en maatschappelijke organisaties. Nu mijn man René en ik een gezonde onderneming runnen, zetten wij ons bedrijf en ons netwerk waar mogelijk in om maatschappelijke organisaties te ondersteunen.’

Sylvia herinnert zich nog goed, waar haar ‘betrokken geschiedenis’ begon: ‘Op weg naar mijn werk, met de auto, ging het hartstikke fout. Door een aanrijding raakte ik ernstig gewond en moest ik een jaar lang revalideren. Maar ik bleef optimistisch! Vooral ook omdat mijn vader had laten zien dat dat ook in sombere periodes mogelijk is, nadat hij tijdens zijn werk drie keer slachtoffer was geworden van een gewapende overval. Dit had een enorme impact op ons gezin. Ik deed dus alles om terug te komen, want ik wilde door met mijn leven en mijn werk.’

Afgekeurd

Helaas werd Sylvia volledig afgekeurd. ‘Een ramp vond ik dat. Ik eiste wel een herkeuring, maar

‘Door vrijwilligerswerk vulde mijn leven zich weer met verhalen’

dat lukte niet. Om toch iets te doen te hebben, ben ik begonnen met vrijwilligerswerk in een dierenasiel. Dat was echt super: ik had collega’s, ik hoorde weer ergens bij en mijn leven vulde zich opnieuw met verhalen.’ Dankzij baantjes bij Steven Volp Hobby en Kunstnijverheid en Wim Jacquet Sports kon ze weer geld verdienen

en haar hersenen trainen. ‘Een heerlijk gevoel, maar het was wel zwaar. Gelukkig kreeg ik veel begrip van deze werkgevers. Na een flinke psychische dip kreeg ik een wereldbaan bij bouwbedrijf Muwi, later Heijmans.’

Broodje kroket

Daar ontmoette Sylvia René die zij nog van vroeger kende. Hij was Daily Déli Quality Catering gestart en bezorgde haar broodjes kroket op het werk. ‘Grappig natuurlijk en het was erg leuk om bij te praten.’ De vonk sloeg over en omdat Daily Déli Quality Catering snel groeide, kwam Sylvia bij René in loondienst. Hun taakverdeling was en is nog steeds helder: René is creatief in de keuken en maakt offertes, Sylvia stuurt het secretariaat aan en heeft contact met klanten en leveranciers. ‘Erg leuk, maar toch bleef er iets aan mij knagen: ik was nog steeds officieel arbeidsongeschikt. Dat voelde als een arbeidshandicap, maar ik wilde weer de Sylvia zijn zoals ik voorheen was. Gelukkig veranderde de wet en kon ik mij weer laten herkeuren. Daardoor kon ik definitief opnieuw beginnen. De artsen prezen mijn doorzettingsvermogen: je kan alles bereiken, als je maar wilt!’

Afhankelijk

Nu hun bedrijf groeit, kan Sylvia weer doen wat ze leuk vindt. ‘Ik hoef niet meer te bewijzen dat ik het kan. Maar ik weet dat veel anderen daar wel moeite mee hebben en afhankelijk zijn van maatschappelijke organisaties. Ook ik was een tijd lang afhankelijk en weet dus precies wat het is. Daarom wil ik, samen met René, voor die organisaties wat terugdoen. Zo hebben we een Netwerk Event georganiseerd tijdens het WK voetbal waarmee geld is ingezameld voor de Onthaasting; een lunchroom waar mensen werken met een verstandelijke beperking. Dat we met behulp van ons werk - en via Matchpoint - allerlei maatschappelijke doelen kunnen ondersteunen, is voor ons ontzettend belangrijk.’

8 | ‘Geen relatiegeschenk, maar samen een sociale bijdrage leveren’

Directievoorzitter Hendrik-Jan Oskamp van Heilijgers

‘Het is toch te gek voor woorden dat ik in deze tijd, in onze welvarende stad, voedselpakketten sta in te pakken. Eerlijk gezegd heb ik dan flink last van plaatsvervangende schaamte...’ Dat zegt directeur Hendrik-Jan Oskamp van Heilijgers. Een duurzame en sociale bijdrage leveren aan de maatschappij loopt dan ook als een rode draad door het bedrijf.

Heilijgers heeft een speciale binding met Amersfoort, legt Hendrik-Jan uit. ‘Ons bedrijf is al ruim 120 jaar in deze stad aanwezig en zo lang doen we ook al aan betrokken ondernemen. Wij zijn onderdeel van Amersfoort en mogen hier ons brood verdienen met bouwen en ontwikkelen. Daarom willen we ook wat aan de stad teruggeven en mensen die dat nodig hebben, ondersteunen.’

Heilijgers sponsort evenementen, liefdadigheidsprojecten en sportieve prestaties en is founder van Matchpoint betrokken ondernemen. Die samenwerking leverde inmiddels een waaier van projecten op.

Andere kant van de samenleving

Zo hebben medewerkers van Heilijgers bijvoorbeeld bij zorginstelling Zon en Schild van GGZ Centraal samen met Fortis meegewerkt aan een gedachtenisplaats. Hendrik-Jan: ‘Deze bestaat uit vier banken en vijf tafels en

wij hebben geholpen om deze te maken en te mozaïeken, soms ook met de cliënten samen. De reacties van de bewoners van Zon en Schild waren hartverwarmend. Het confronteerde ons bovendien met de andere kant van de samenleving. We kregen nog meer respect voor de verzorgers.’

Stadgenoten in mindere omstandigheden

Heilijgers is terughoudender geworden met het geven van relatiegeschenken. ‘Eigenlijk vind ik dat niet meer van deze tijd. Een relatie met een opdrachtgever of klant is goed of niet goed, een flesje wijn helpt daar echt niet bij. Dus besloten we

in 2009 om, samen met de Alliantie Ontwikkeling, dit geld te besteden aan stadgenoten in mindere omstandigheden. Via Matchpoint besteden we het geld aan een Sinterklaasfeest, een kerstfeest voor cliënten van het Maatschappelijk OndersteuningsBureau en kerstpakketten voor cliënten van Zon & Schild en de Voedselbank.’

Werknemervrijwilligers

Naast financiële ondersteuning helpen de medewerkers van Heilijgers uiteraard daadwerkelijk mee met alle maatschappelijk betrokken activiteiten. Zo gingen directieleden en medewerkers een dagje op pad met de nonnen van Huize St. Jozef, organiseerden vrouwelijke medewerkers van Heilijgers een heuse wellnessmiddag voor cliënten van Zon en Schild en werden appartementen opgeknapt voor cliënten van De Horizon. Ook runden werknemervrijwilligers van Heilijgers voor een hele dag het Mondriaanhuis in Amersfoort, zodat de vaste mensen even vrij hadden. Deze laatste activiteit leverde nog wat opschudding op, omdat juist deze dag een anonieme gever een ‘echte Mondriaan’ cadeau kwam doen. Een grap van toenmalig museumdirecteur Gerard de Kleijn. En uiteraard helpen de medewerkers en directie mee met alle activiteiten rondom de kerstperiode en met het inpakken van de voedselpakketten.

‘Hoe is het mogelijk!’

Ook Hendrik-Jan staat dan ‘aan de lijn’: ‘Het is enorm mooi werk en ik vind het fijn dat wij op die manier andere Amersfoorters kunnen helpen. Maar het is niet gemakkelijk hoor! Ter plekke zie ik schrijnende gevallen en dan denk ik: hoe is het mogelijk! Aan de andere kant vind ik het fantastisch dat zoveel bedrijven zich bij Matchpoint hebben aangesloten en dus aantoonbaar maatschappelijk betrokken zijn. Ik ben er trots op dat wij daar één van zijn.’

Foto rechts: fotocollage gemaakt door bewoners van de Horizon voor Heilijgers, als dank voor het kleurrijke schilderresultaat.

9 | ‘Goed blijven kijken wat je te geven hebt’

Betrokken fotograaf Jet Kraanen

‘Elke foto vertelt een verhaal. Om dat goed vast te leggen, wil ik onderdeel van de actie zijn, er middenin staan. Mensen die plezier hebben, reageren op elkaar en dat in beeld brengen, dat is wat ik mooi vind.’ Dat fotograaf Jet Kraanen een voorliefde heeft voor het fotograferen van mensen spreekt vanzelf.

Nadat zij jarenlang bij uitgeverijen tal van projecten coördineerde, gooide Jet het roer om. ‘Ik had meer behoefte aan creativiteit en besloot om fotograaf te worden. Gezien de marktsituatie was het vanzelfsprekend om zelfstandig ondernemer te worden. Dat gaf mij alle ruimte en flexibiliteit om mijn eigen tijd in te delen.’

Vertrouwen

Het mooie van fotograferen vindt Jet het directe en persoonlijke contact met mensen. ‘Ik heb altijd in de communicatie gezeten en dan ben je steeds met mensen bezig. Dat geldt helemaal voor fotograferen. Fotograferen is vooral goed kijken, dat is mijn gereedschap. Voor een goede foto moet er chemie zijn tussen die persoon en mij. Hoe iemand op mij reageert, zo kijkt hij of zij ook naar mijn lens. En dat zie je op de foto! Maar een camera is eng, dus doe ik er alles aan om vertrouwen te winnen, contact te maken. Dat ik vaak dicht bij mensen in de buurt mag komen, dat vind ik heel bijzonder.’

Smeerolie

Om tijdens haar fotografieopleiding werkervaring op te doen, zocht Jet contact met Matchpoint. ‘Dat vond en vind ik een goede club, die enorm zinvol werk doet, zonder commerciële doeleinden. ‘Matchpoint brengt contacten tot stand, zij heeft de rol van smeerolie. Dat gemeenschapsgevoel is mij ook met de paplepel ingegoten en daarom voel ik mij - als betrokken ondernemer - zo bij Matchpoint thuis.’

Geven geeft een goed gevoel

Jet groeide namelijk deels op in het Amersfoortse Soesterkwartier: ‘Een hechte gemeenschap,

waar ik heb geleerd dat klaar staan voor een ander doodnormaal is. Mijn moeder heeft bijvoorbeeld de halve straat behangen en mijn vader zat in allerlei besturen. Op dezelfde manier sta ik ook in het leven: geven geeft een goed gevoel. Ik help mee met allerlei klusjes op de basisschool van mijn zoontje en was onder andere een tijd lang actief als trainer/coach van een basketbalvereniging. Ik vind: je hoort ergens bij, je bent deel van een gemeenschap, dan mag je daar ook moeite voor doen.’

Horizon verbreden

Na haar fotografieopleiding vroeg Jet aan Carin Kampman van Matchpoint of zij - als vrijwilliger - voor Matchpoint kon blijven fotograferen. ‘Dat kon en daar was ik erg blij mee. Voor mij een mooie manier om verder ervaring op te doen. Ook als zelfstandig ondernemer vind ik dat je goed moet kijken wat je te geven hebt. Tegelijkertijd, door mijn werk voor talloze Matchpointprojecten, heb ik geleerd om mijn eigen vooroordelen opzij te zetten en mijn horizon te verbreden. En dat gaat nog steeds door, zo krijg je ook weer iets terug. Dus blijf ik aan Matchpoint mijn bijdrage leveren, hier wil ik bij horen.’ Wanneer en waar het maar kan, deelt Jet haar Matchpoint-ervaringen met haar omgeving. ‘Zo kreeg ik het idee om met beelden en verhalen van betrokken mensen te laten zien wat Matchpoint teweegbrengt. Dat is de aanleiding geweest tot de totstandkoming van dit boek. Prachtig toch?’

‘Bij (een) Matchpoint gaat het om winnen, maar dan door alle partijen’

Annelies Meijnhardt,
Marxman Advocaten

‘Zelf was ik nét zo’n boefje als deze moeilijk lerende jongeren, dus ik werk erg graag met ze. Daarom vind ik het ontzettend gaaf om ze iets bij te brengen! Het geeft me een kick als ik een jongen, die onder de tattoos zit, een mooie bank zie bouwen.’

Frank Vissers, Arbeids Trainings Centrum Amersfoort

Maatschappelijke organisaties

zetten zich in voor mens en milieu. Werknemersvrijwilligers en scholieren kunnen daarbij helpen en krijgen er veel voor terug: een blik in een andere wereld, een nieuwe ervaring, een hartverwarmende glimlach en soms een reflectie op de manier waarop zij hun eigen leven inrichten.

10 | ‘Wij willen mensen letterlijk laten aarden’

Boerondernemer en filosoof Jan Huijgen

Educatieve boerderij de Eemlandhoeve in Bunschoten wil de verbinding herstellen tussen boer en burger en stad en platteland. ‘Wij laten mensen zien en voelen dat we niet in een virtuele en digitale wereld, maar in een échte wereld leven,’ zegt Jan Huijgen, boerondernemer en filosoof van het nieuwe platteland. ‘We laten mensen hier letterlijk aarden, de aarde voelen, bloemen ruiken, smerig worden en iets maken. Want lekker met je handen werken, geeft een zalig gevoel. Het brengt de balans terug tussen gevoel en lijf.’

De Eemlandhoeve is ook de spiegel van Jan’s eigen ziel. ‘Ik ben nuchter en graag aan het werk. De oude monniken hadden dat ook: bidden en werken. Dat proberen wij met z’n allen met deze boerderij te bereiken.’

Vervreemd van leefomgeving

De ligging van de Eemlandhoeve is om jaloers op te worden. Vlakbij een knooppunt van snelwegen (A1 en A28), maar midden in de ruimte van het platteland. Het is een verzameling van gebouwen en stallen en daartussen gebeurt van alles. Koeien eten rustig hun hooi, laten zich zo nu en dan horen, de boerenzoon rijdt op z’n trekker voorbij, overal bloeien prachtige bloemen, insecten en vlinders vliegen voorbij en de bekende geur, ja die is niet te missen. Jan: ‘Wij brengen mensen weer in

aanraking met hun groene leefomgeving. Nog niet zo lang geleden had iedereen wel een paar boeren in de familie. Dat is veelal verleden tijd en daardoor raken we vervreemd van ons eten en onze natuur. De Eemlandhoeve is een unieke omgeving om in een natuurlijke leefomgeving te leren, te ervaren, te ruiken, te werken en te ontmoeten.’

Eeuwenlang verhaal

Per jaar bezoeken zo’n 20.000 mensen de Eemlandhoeve. ‘Kinderen, jongeren, studenten en volwassenen zijn bij ons welkom om te leren over planten, landschappen, voedsel en duurzame

leefwijzen. De boerderij prikkelt de zintuigen. Zo vertelt de Eemlandhoeve het verhaal dat boeren al eeuwenlang vertellen. Het verhaal over hoe voedsel groeit, hoe de natuur leeft en beweegt en hoe je op een duurzame manier met je eigen leefgebied om kunt gaan.’

Biodiversiteit

Het natuurbeheer is in handen van boerin Maaïke Huijgen. Samen met haar team vrijwilligers zorgt ze voor een grote diversiteit aan bomen en planten. Ook wemelt het van de zeldzame insecten, bijen, amfibieën, vogels en kleine zoogdieren. ‘Bezoekers verwonderen zich hierover, vooral als ze horen dat veel van wat er groeit en bloeit vanzelf is opgekomen. Maar we hebben natuurlijk ook van alles gezaaid in onze moestuinen. Naast aardappelen en bekende groenten en fruit staat het daar vol met ‘vergeten groenten’, die we in onze winkel verkopen.’

Lange koe...

De Eemlandhoeve doet veel aan schooleducatie. Dan loopt Jan met scholieren het weiland in, tussen de koeien door. ‘Nou, dát is een ervaring voor ze! Zo’n enorme koeienkop met die grote ogen, daar raken ze meteen van onder de indruk. Ik vertel er ook bij dat de koeien van het Limousine-ras zijn. Laatst reageerde een jongen met: ‘Maar dat moet dan toch een erg lange koe zijn?’ Een andere groep jongeren kwam kijken bij de geboorte van een kalfje. Al snel werd het doodstil en ze keken ademloos toe. Het is natuurlijk ook een spannend moment, want het kan altijd fout gaan. Ikzelf voelde ook mijn hart in m’n keel. En toen het kalfje er eenmaal was, was iedereen opgelucht en blij. Als boer ben ik dat gewend, maar voor mensen uit de stad, en zeker voor jongeren, is het een unieke ervaring.’

Alleen chips en patat

Voor de jonge generatie verzorgt de Eemlandhoeve ook het project ‘Van de grond tot de mond’. Scholieren van een school voor moeilijk opvoedbare kinderen halen van alles

uit de moestuin en maken er vervolgens een maaltijd van. Jan zat onlangs naast een jongen die nog nooit een aardappel had gezien. ‘Ja, hij had die alleen gegeten als chips en patat. Hij was verbaasd en wist niet dat een aardappel gewoon op het land groeit. Het grootste succes van die dag was dat hij zelfs drie aardappels naar binnen werkte. Kijk, dat vind ik mooi!’

Uit de dagelijkse sleur

Het platteland is voor bedrijven een inspirerende omgeving om uit de dagelijkse sleur te komen. Niet alleen als vergaderplek, maar ook om met collega’s

te klussen in het kader van maatschappelijk betrokken ondernemen. Matchpoint enthousiasmeert bijvoorbeeld hiervoor haar bedrijevennetwerk. Tijdens de Week van de Smaak verwachtte de Eemlandhoeve veel bezoekers, medewerkers van een training- en adviesbureau hielpen mee met de voorbereidingen. Ze sjouwden fanatiek met stenen, stapelden muurtjes, egaliseerden het terrein en ze maakten het onkruidvrij. Bovendien werden er onder hun vaardige handen ook houten buiten-tafels gemaakt van prachtig kastanjarahout. ‘Medewerkers van een ander bedrijf maakten een buitenkookplaats, knapten de moestuin

‘Mensen zien dat ze met hun handen veel meer kunnen doen’

flink op en keerden vakkundig de ecologische composthoop. Ze waren lekker met elkaar aan het werk en vonden dat een verademing! Even uit hun dagelijkse stress en op een andere manier met hun handen bezig zijn.’

Trots gevoel

Jan: ‘Mensen zien dat ze met hun handen veel meer kunnen doen. Het geeft ze een trots gevoel wanneer ze het eindresultaat met elkaar bekijken. Dat doet wat met ze, het raakt ze en komt bij ze binnen. Iemand zei zelfs: ‘Goh, dit had ik moeten kiezen als werk.’ Aan het eind van zo’n klusdag maken we in onze speciale ‘Dutch ovens’ een heerlijke stew, met verse groenten en vlees. De mensen merken dan dat je de tijd moet nemen voor het klaarmaken van voedsel en proeven vervolgens de échte smaak ervan. Wel wat anders dan vlees van de kiloknaller.’

Zorgboerderij

Een bijzonder onderdeel van de Eemlandhoeve is de zorgboerderij. Deze verzorgt dagactiviteiten voor mensen die niet terecht kunnen op de reguliere arbeidsmarkt. ‘Wat zij doen, past helemaal in het dagelijkse leven en werken op een boerderij. Van dierverzorging, onderhoud van erf en moestuin tot en met handenarbeid zoals zagen, schilderen en (groen)ontwerpen. Het mooie is ook dat iedereen hier elkaar tegenkomt: klussende medewerkers van bedrijven, scholieren die hun maatschappelijke stage volgen en dus ook zorgcliënten. Zo brengen we ook die verschillende werelden bij elkaar.’

11 | ‘Anderen laten ervaren hoe de wereld écht in elkaar zit’

René Slotboom van Motiva,
opvang voor dak- en thuislozen

‘Elke dag weer zie ik dat we zinvol werk doen en daar haal ik enorm veel energie uit. Een lach of een knuffel van een dakloze, een verhuis- of geboortekaart. Dat vind ik fantastische tekenen dat het goed gaat met iemand. Als beginnend straatadvocaat wilde ik per jaar iemand helpen om weer mee te draaien in de maatschappij. Nou, dat gebeurt nu ook en vaker dan gedacht.’ René Slotboom geeft leiding aan Motiva, dat opkomt voor dak- en thuislozen in Amersfoort. Op unieke wijze laat hij bovendien bedrijven en leerlingen kennismaken met deze ‘andere kant’ van de stad.

Motiva begeleidt, adviseert en helpt dak- en thuislozen met hun re-integratie in de maatschappij en het vinden van huisvesting. René weet precies waar hij het over heeft, want in 2000 was hij zelf enige tijd dakloos. Door een samenloop van omstandigheden stond hij ineens op straat. René woonde toen in de buurt van Schiphol en dus ging hij daar bivakkeren. ‘Niet in m’n eentje hoor, want ik had er zo’n 250 ‘mede-huisgenoten’. Schiphol is namelijk een absolute weelde voor daklozen. Je hebt er een dak boven je hoofd, comfortabele stoelen en er is meer dan genoeg te eten en te drinken. Als je ‘ns wist hoeveel overheerlijke dingen mensen daar achterlaten of weggooien!

Kortom, ik was er elke dag. Maar na een brand in januari 2001 was Schiphol ’s nachts in één keer verboden terrein voor daklozen. Zo stond ik, met heel veel anderen, letterlijk in de kou.’

Straatadvocaat

Als klein jochie kon René al goed voor zichzelf opkomen. Dus besloot hij de belangen van andere daklozen te verdedigen. ‘Zo werd ik belangenbehartiger en bemiddelaar. Dat beviel me erg goed. In 2001 zag iemand uit de Amersfoortse politiek een IKON-documentaire over mij en zo belandde ik in Amersfoort. De gemeente zocht

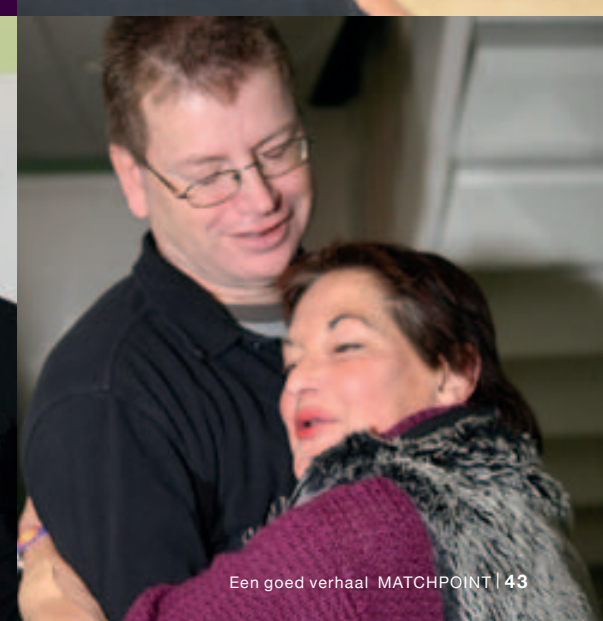
namelijk een straatadvocaat en dus ben ik datzelfde jaar, samen met een collega die ook dakloos was geweest, Motiva begonnen.’

Steeds drukker

Omdat ‘de dakloze’ een nieuw fenomeen was in Amersfoort, brachten René en zijn collega eerst de plaatselijke situatie in beeld. ‘We keken naar hun acceptatie, wat er goed of fout ging en wat voor hulp ze konden gebruiken. Dat was hard werken, want tegelijkertijd groeide onze doelgroep razendsnel en werd het steeds drukker. Zo hielpen we bijvoorbeeld bij schuldhulpverlening en bij dreigende uithuiszettingen. Twee jaar later zijn wij ook een klussenbureau gestart, geleid door Burna Engelgeer. Dat bestaat trouwens nog steeds en ondersteunt onder meer evenementen als de IJsbaan op het Lieve Vrouwekerkhof.’

Worstelen met geld

Ook al is Motiva een door de gemeente gesubsidieerde instelling, vanaf het begin was het worstelen met geld en dat is het nog steeds. ‘We zijn non-profit, dus hebben altijd geld tekort. Ja, ik krijg wat betaald en ons pand krijgt het noodzakelijke onderhoud, maar verder moeten we vooral slimme oplossingen verzinnen. Het werken met gratis medewerkers is daarvan een voorbeeld. We zijn namelijk leerbedrijf voor de opleidingen Sociaal maatschappelijke dienstverlening (SMD) en

Sociaal pedagogische hulpverlening (SPH) en we zijn trots op de goede naam die we bij hen hebben.’

Maatschappelijke stages

Logisch dat Motiva ook een draaipunt is voor maatschappelijke stages. ‘Scholieren laat ik het liefst direct in contact komen met daklozen. Ze serveren koffie, geven belangstellenden rondleidingen, helpen mee op het klussenbureau en koken zelfs voor daklozen. Bij de meesten dringt dan wel door hoe de maatschappij in elkaar zit en ze gooien bijvoorbeeld ook niet meer zomaar hun eten weg.’

Schooien om geld

Gezien het beperkte budget om daklozen te helpen en hen activiteiten aan te bieden, moet René zeer creatief zijn. ‘Overall moet ik zoeken naar geld én netwerken. Matchpoint is daarin mijn spil, mijn reddingsboei, zonder hen zou ik dit werk nauwelijks kunnen doen. Voor veel projecten schakel ik Matchpoint in, want die club heeft ontzettend veel contacten in het Amersfoortse bedrijfsleven. Ondernemers uit het Matchpoint-netwerk zorgen bijvoorbeeld voor eten en goederen en voor helpende handjes.

Zij knappen ons kantoor op en zorgen voor nieuwe pc’s.’ Elk jaar organiseert Motiva ook een Sinterklaas- en een kerstfeest voor daklozen en minder bedeelden: ‘Vooral dankzij alle connecties van Matchpoint. Bovendien helpen diverse scholieren, in het kader van hun maatschappelijke stage, mee met de voorbereiding en pakken cadeautjes in. Voor iedereen is dat een topfeest!’

Eigen schuld, dikke bult?

René gebruikt zijn activiteiten voor Motiva ook om anderen bewuster te maken van te snelle vooroordelen. ‘Voorheen dacht ik zelf ook altijd: Dakloos? Da’s toch eigen schuld, dikke bult? Maar uit eigen ervaring weet ik dat het vaak niet zo is. Bij mij is het in drie maanden gebeurd, het kan iedereen overkomen en het gebeurt soms razendsnel.’ Problemen zijn vaak het gevolg van hoe men met elkaar omgaat, weet René. ‘Daar heb ik een uitgesproken mening over en die wil ik graag bij zoveel mogelijk mensen tussen de oren krijgen. Minstens zo belangrijk is goed luisteren naar de ander, hiermee gaat onder andere in de hulpverlening veel fout. Daarom geef ik in heel Nederland adviezen aan organisaties. Vraag bij een ziekmelding eens naar de oorzaak, verdiep je eens in het persoonlijk leven van een medewerker. Of vraag aan iemand die in het weekend te veel heeft gedronken, waarom hij dat eigenlijk doet.’

‘Dakloos? Dat is toch eigen schuld, dikke bult? Uit eigen ervaring weet ik dat dat vaak niet zo is.’

12 | ‘Beperkt budget, dus moet je zuinig én slim zijn!’

Truus de Vries, coördinator Welzijn en Vrijwilligers van het Amersfoortse Woonzorgcentrum De Lichtenberg

Dat je met minimale financiële middelen tóch de mooiste resultaten kan behalen, bewijst het verhaal van Truus de Vries. Als coördinator Welzijn en Vrijwilligers van het Amersfoortse Woonzorgcentrum De Lichtenberg van Beweging 3.0 zorgde zij ervoor dat één van de huiskamers voor licht dementerende bewoners een ware metamorfose onderging.

Truus (54) organiseert activiteiten op het gebied van recreatie en educatie. ‘Het geeft me enorm veel voldoening om dat voor bewoners te regelen. Het is zeer dankbaar werk: als ik hier ben, komt de lach eigenlijk vanzelf.’

Ze werkt veelal met een klein budget. ‘Dat zijn wij wel gewend in de zorg’, zegt ze met een knipoog, ‘dus moeten we zuinig en slim zijn. Zo hebben we een paar keer tweedehands spullen verkocht via Marktplaats om activiteiten te organiseren. We moeten eigenlijk altijd schooiën, maar dat is wel elke keer een mooie uitdaging.’

Flinke opknopbeurt

Om te voldoen aan de huidige eisen voor comfort en ruimte was huiskamer De Ontmoeting toe aan een flinke opknopbeurt. ‘Maar door onder andere de recessie had die geen prioriteit.’ Truus legde zich daar niet bij neer en bewoog (bijna letterlijk) hemel en aarde om het wél voor

elkaar te krijgen. ‘Het ging me enorm aan mijn hart dat de bewoners elkaar moesten ontmoeten in zo’n krakkemikkige ruimte. Ik nam mezelf voor dat dat binnen een jaar opgelost moest zijn.’

Matchbeurs

De vraag was natuurlijk wie De Ontmoeting zou kunnen opknappen en op welke manier. ‘Zoiets vraagt om een strakke planning, want we willen de bewoners zo min mogelijk te belasten. Zij vinden hier structuur en aandacht en zo’n verbouwing kan dan voor verwarring zorgen. De opknopbeurt moest in één keer gebeuren

en snel, liefst binnen één week. Daarvoor hadden we wel handen, materialen en geld nodig.’ Met haar plannen onder de arm kwam zij tijdens de Matchbeurs van Matchpoint in 2010 in gesprek met het bedrijf Newasco de Hoop. ‘Directeur Marc Nieuwland reageerde superenthousiast en betrok er meteen zijn relaties Klundert en Van Nieuwenhuizen bij. Omdat deze twee bedrijven ook wel eens klussen voor ons doen, weten zij van onze financiële beperkingen.’

Rust en warmte

Extra opsteker was dat binnenhuisarchitect Cecile Roffelsen, door bemiddeling van Matchpoint, prachtige voorstellen maakte voor de inrichting, kleuren en materialen in De Ontmoeting. ‘Daar betrok ze ook de zorg-medewerkers bij. Haar ontwerpen straalden rust en warmte uit en dat sprak iedereen meteen aan. Overigens, eerst zouden alleen de vloer en de wanden worden opgeknapt, maar later kwamen daar ook de raamkozijnen bij: het plaatje was toen compleet.’

De verbouwing gebeurde in een rustige november-week en de heropening vond - volgens planning - plaats op vrijdag 3 december ‘dankzij de inzet van iedereen,’ onderstreept een zichtbaar geroerde Truus. ‘Bijzonder was dat de bewoners zich er meteen thuis voelden. We zijn er gigantisch trots op dat we dit met z’n allen voor elkaar hebben gekregen!’

13 | ‘Kom je morgen weer?’

Cliënten Amerpoort genieten zichtbaar van betrokken bedrijfsmedewerkers

‘Bij het uitdelen van talenten waarmee je maatschappelijk carrière kunt maken, stonden zij misschien wel achteraan. Maar bij het uitdelen van originaliteit en authenticiteit stonden onze cliënten ver vooraan!’ Ton Caspers en Annemieke Kappert (grote foto), respectievelijk bestuurder en coördinator maatschappelijk betrokken ondernemen bij Amerpoort, zeggen dit met een grote glimlach.

Amerpoort verleent diensten aan ruim tweeduizend mensen met een verstandelijke beperking. Ongeveer 2.500 deskundige en betrokken medewerkers begeleiden de cliënten in hun dagelijks leven, ondersteund door meer dan 500 vrijwilligers. De visie van Amerpoort op maatschappelijk betrokken ondernemen is dat zij twee werelden met elkaar in verbinding wil brengen. In haar functie als geestelijk verzorger is het voor Annemieke dan ook logisch om mensen bij elkaar te brengen. ‘Mijn bron is de christelijke traditie en daar horen respect, goed luisteren en mensen ontmoeten onlosmakelijk bij. Dit werk doe ik dan ook vanuit mijn hart. Mijn passie is dat ik iets met mensen wil doen. Dat geldt niet alleen voor mijn werksituatie, want ook privé doe ik veel vrijwilligerswerk.’

Weinig sociale contacten

Amerpoort wil cliënten vooral zichzelf laten

ontwikkelen. ‘Wij willen kleurrijk zijn en de eigenheid van mensen tot hun recht laten komen. Dat is onze bedrijfsfilosofie: mensen in hun waarde laten en eigen verantwoordelijkheid geven.’ Dat is niet zo gemakkelijk, want de meeste cliënten vinden het best lastig om contact te leggen. ‘Naast zorgpersoneel, dat helaas weinig ‘contacttijd’ over heeft, hebben cliënten vooral te maken met verwanten en vrijwilligers. Zij leven dan ook vaak in een sociaal schrale wereld en alles wat je aanvult, is pure winst.’

Samenwerking

Dus betreft Amerpoort haar cliënten actief bij de samenleving. Eén van de belangrijkste pijlers van

haar visie op betrokken ondernemen is samenwerking. In de ‘breedst mogelijke zin’, onderstreept Ton. ‘Dus niet alleen tussen collega’s binnen de organisatie, maar ook met leveranciers en andere bedrijven. Dat doen we op allerlei manieren, denk bijvoorbeeld aan Lunchroom De Onthaasting in Amersfoort, grand café De Lindenhof in Soest en Puur Smaeck in Hilversum. Als onze cliënten ergens in meedraaien, dan gebeurt er wat met mensen!’

Gouden netwerk

Niet alle cliënten kunnen buiten Amerpoort werken. ‘Daarom halen wij de buitenwereld juist naar ze toe,’ legt Ton uit. ‘Zo vergroten wij de leefwereld van cliënten en dragen we bij aan hun integratie. We hebben volop ruimte en locaties om kleine en grote projecten uit te laten voeren. Er is zelfs plek om 800 man op één dag ontvangen. Wij krijgen er energie van als mensen op ons terrein op een zinvolle manier bezig zijn.’ Daarvoor, stelt Ton, is een intermediair als Matchpoint onmisbaar. ‘Zij hebben de contacten met bedrijven en maatschappelijke organisaties, hun netwerk is voor ons goud waard! Matchpoint brengt bovendien veel energie met zich mee en weet mensen enorm te enthousiasmeren. We hebben dan ook blind vertrouwen in elkaar.’

Puur, open én gewoon

Overigens moet het werken met Amerpoort-clieñten per se vrijwillig zijn, benadrukt Annemieke: ‘Een bedrijf kan dit niet verplicht stellen aan zijn medewerkers. Ze moeten het ook zélf willen, medewerkers moeten zich bewust zijn van het eigene van de cliënten. Hun leven gaat namelijk over zulke andere dingen dan geld en prestatie. Ze zijn bijzonder, puur, open en vooral zo gewoon. Medewerkers die zich daarvan bewust zijn, beleven iets heel moois. Voor de meesten is zo’n activiteit een onvergetelijke ervaring!’

Ingepakt door cliënten

Annemieke vindt de processen die ontstaan, steeds weer fascinerend om te zien. ‘Wanneer medewerkers van een bedrijf en onze cliënten elkaar

voor het eerst ontmoeten, reageert iedereen anders. Sommigen kijken verwonderd om zich heen en anderen voelen zich ongemakkelijk, in verlegenheid gebracht. Maar al snel verandert dat en gebeurt er iets bijzonders. Iedereen wordt ingepakt door de cliënten.’ Ton vult aan: ‘Kijk, bij het uitdelen van talenten stonden zij misschien wel achteraan, maar bij het uitdelen van originaliteit en authenticiteit stonden onze cliënten v r vooraan. Daarom adviseren wij ook: laat je erin onderdompelen, het maakt niet uit wat je positie is. En dat gebeurt ook. Mensen geven zich eraan over en krijgen er zelfs plezier in. Na afloop horen we vaak: ‘Ik wist niet dat het zoveel met mij zou doen’.

Lekker ontregelend

Ton noemt een ander voorbeeld: ‘Een tijdje geleden werd hier in de buurt een ecoduct geopend met op de wanden afbeeldingen, gemaakt door bewoners van Amerpoort. Tijdens het officiële moment stonden mannen in pak zij-aan-zij met onze cliënten. Die waren lekker ontregelend en spontaan bezig. Het mooie is ook dat zij verbinding brengen door hun gemakkelijke manier van omgaan met anderen, dwars door alle verhoudingen heen.’

Een heel andere directeur

‘Treffend is ook hoe de verhoudingen tussen medewerkers veranderen. In hun werksituatie

‘Matchpoint brengt bovendien veel energie met zich mee en weet mensen enorm te enthousiasmeren. We hebben dan ook blind vertrouwen in elkaar.’

hebben ze verschillende posities, maar dat verdwijnt totaal als ze te maken krijgen met onze cliënten. Dan zijn baas en medewerkers ineens elkaars gelijken en dat doet ook iets met de verhoudingen binnen het bedrijf,’ zegt Annemieke. Zij herinnert zich een bedrijf dat met cliënten in Dierenpark Amersfoort ging wandelen. ‘Niet de medewerkers zoeken dan cliënten uit, maar het is precies andersom. Cliënten kiezen een ‘maatje’. Nu heb je snelle en langzame cliënten, dus dat keuzemoment duurde even. Fantastisch was dat de langzaamste cliënt de – op het oog snelle – directeur koos en ja, die moest dus ter plekke onthaasten. Zijn medewerkers zagen ineens een heel andere directeur. Dat deed de onderlinge band erg goed, het straalde er vanaf.’

Twinkeling in de ogen

Maar niet alleen medewerkers van bedrijven, ook cliënten veranderen. Annemieke: ‘Zij kijken er echt naar uit als er weer een groep vrijwilligers komt. Ze genieten van de oprechte belangstelling en interesse. Dat merk je aan hun gebaren, de dingen die ze zeggen, aan een extra twinkeling in hun ogen of ze pakken de hand van de begeleider nog eens extra vast en zeggen ‘kom je morgen weer?’ Dat soort dingen zien wij regelmatig en elke keer weer krijg ik een brok in mijn keel.’

‘De know-how op het gebied van maatschappelijke stages van Matchpoint is één van de succesfactoren in deze regio’

Chris Zwart, CPS

‘Sociale vaardigheden krijgen jongeren niet altijd van huis uit mee en de maatschappelijke stage helpt hen deze te ontwikkelen’

Maike Swets, directeur Het Nieuwe Eemland

Maatschappelijke stages

worden al bijna een decennium door Matchpoint in Amersfoort gerealiseerd. Matchpoint ziet namelijk in scholieren de werknemersvrijwilligers van de toekomst. Vanaf schooljaar 2011-2012 is in Nederland de maatschappelijke stage verplicht voor alle scholieren in het voortgezet onderwijs.

14 | ‘Van leerlingen betrokken vrijwilligers maken’

Directeur Maaïke Swets over
belang maatschappelijke stage

‘Ik heb iets met pubers. Ze zijn nieuwsgierig, verrassend, spontaan en hebben gelukkig nog geen vast omliggende standpunten. Ook zijn ze graag lekker actief en vinden ze het leuk om steeds weer nieuwe dingen te ervaren.’ Kortom, Maaïke Swets vindt pubers ‘goud’ en ze voelt zich dan ook zichtbaar op haar plek als directeur van Het Nieuwe Eemland.

Het Hooghe Landt, de vorige school waar Maaïke Swets werkte, was de eerste Amersfoortse school die -samen met Matchpoint- startte met maatschappelijke stages. Tijdens gesprekken met Marie-Louise Hehenkamp, destijds manager bij Matchpoint, ontstond enkele jaren geleden het idee dat vrijwilligerswerk ook goed zou kunnen zijn voor scholieren. ‘Nou, dat was koren op mijn molen,’ zegt Maaïke met stralende ogen. ‘Mijn missie is om leerlingen actief te krijgen, hun blikveld te verruimen en zo betrokken vrijwilligers van de toekomst te maken. Ik vind het enorm belangrijk dat jongeren zich verantwoordelijk voelen voor de mensen om zich heen. Bovendien leren ze er ook nog een hele serie sociale vaardigheden en competenties, zoals op tijd komen, beleefd zijn en samenwerken.

Die vaardigheden krijgen jongeren niet altijd van huis uit mee en een maatschappelijke stage helpt ze om deze te ontwikkelen.’

Met de samenleving in gesprek

Ook al staan scholen midden in de samenleving, het zijn toch vaak gesloten systemen, stelt Maaïke. ‘Een diploma wordt pas echt waardevol als de leerling daarmee zelf in de maatschappij iets doet. Als school is het dus een must om met de samenleving in gesprek te zijn. De maatschappelijke stage is daarvoor een ideale methode.’ Verreweg de meeste leerlingen vinden hun stage leuk en Maaïke geniet daar van. ‘Oké, sommigen moeten eerst een drempel over, maar daarna ervaren ze de medemens zélf, fysiek. Daarom denk ik dat stages met mensen ook zo hoog scoren, want daardoor krijgen scholieren direct respons op wat ze doen.

Complimentjes

Zo vertelden leerlingen van havo 4 in een wijkcentrum aan ouderen hoe ze met hun mobieltje om moesten gaan. Van een afstandje zag ik de onderlinge interactie: jongeren die rustig en met veel geduld telkens dezelfde dingen herhaalden, zoals ‘groen betekent bellen en rood betekent uitdoen’ en ouderen die de scholieren vervolgens complimentjes gaven en duidelijk maakten dat ze het erg leuk vonden. Echt fantastisch’. Maaïke herinnert zich ook een creatieve sessie met cliënten van een zorginstelling. ‘Ik zag een jongen van vijftien en een man met zware lichamelijke beperkingen samen aan een schilderij werken. Maar ja, hoe praat je dan? Dat ging met gebaren, met handen en voeten. Hoe die scholier zich inleefde in de leefwereld van de ander ontroerde mij erg, dat was heel bijzonder.’

Dankzij de inzet van Matchpoint, de meeste Amersfoortse middelbare scholen, tal van maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven is Amersfoort zelfs een landelijk voorbeeld op het gebied van maatschappelijke stage. ‘Het is eerst klein begonnen en vervolgens hebben we dit met elkaar uitgerold in Amersfoort. Maatschappelijke stage is nu sterk verankerd in het schoolprogramma van zo’n zestien middelbare scholen. Daarvoor krijgen wij ook volledige ondersteuning van het ministerie van Onderwijs.’

‘Maatschappelijke stages met mensen scoren hoog, omdat scholieren daar direct respons krijgen op wat ze doen’

15 | ‘Heel bijzonder om met ouderen aan tafel te zitten’

Havo-leerling Kirsten Koopman en haar moeder vervullen dromen van nonnen

Leerlingen van het Corderius College hielpen, in het kader van hun maatschappelijke stage, mensen met het onder woorden brengen van hun droomwens. Het concretiseren van de dromen, dat was de volgende opdracht van deze Muskietiers van de Droomboom. Kirsten Koopman, havo 3, is één van hen. Samen met een vriendin maakte ze met zes nonnen een onvergetelijke wandeling door het Amersfoortse Randenbroekerbos. Haar moeder, Anja Koopman, maakte de Droomboom compleet door een bijna onmogelijke wens van één van de zusters toch nog te vervullen.

Tijdens het kiezen van de maatschappelijke stage viel Kirstens keuze op de Droomboom. ‘Onze opdracht was om de dromen te vervullen van een aantal nonnen. Nou, dat vond ik best wel spannend, want ik had nog nooit een non gesproken.’

Verrast en blij

‘Een tijdje later gingen mijn vriendin en ik naar het klooster. Een prachtig oud gebouw, met hoge plafonds, mooie ramen, best apart. Onder leiding van Wilma (Huijskes) van Matchpoint gingen we met zes nonnen aan tafel om te praten over hun dromen. Ik moet zeggen, dat ging niet meteen heel soepel. Ik vond de zusters eerst ook niet zo aardig, ze waren nogal sceptisch: Jonge,

opgeschoten meisjes die óns iets vragen?

Met wie wij moeten praten over onze dromen? Maar even later reageerden de nonnen erg verrast en blij, want ze hadden niet gedacht dat kids van onze leeftijd zo geïnteresseerd konden zijn. Best geinig!’

Voor het eerst met ouderen praten

Nadat ze over die eerste drempel waren, vertelden de zusters van alles over het huis en hun leven. ‘Het was heel interessant om te horen hoe het eraan toe gaat in zo’n kloostergemeenschap. Zo hebben ze allemaal een eigen woning, met een bed en zelfs een tv. Ook zitten ze elke ochtend een

uurtje in de kapel en één van hen zei mij: ‘Ik ben getrouwd met God’. Ik wist even niet waar ik moest kijken, maar dat raakte me wel. Sowieso vond ik het heel bijzonder om samen met oude mensen aan een tafel te zitten. Voor het eerst was ik namelijk in de buurt van oudere mensen, een heel nieuwe ervaring voor mij!’ Tijdens het groepsgesprek duurde het even voordat de zusters hun wensen en dromen vertelden, maar uiteindelijk kwam er van alles boven tafel.

Kaartjes in Droomboom

Terug op school maakten de leerlingen droomkaartjes en hingen die, geplastificeerd en al, in de Droomboom. ‘Daar zat écht van alles tussen: een wandeling maken met een elektrische rolstoel, fietsen op een tandem, haring eten, een advocaatje nuttigen, een uitsmijter eten, ontbijt op bed tot en met een film zien. dertig ouderen wilden naar de Eurofleur. Heel bijzonder, als je bedenkt dat een eenvoudig uitstapje voor ons, de droomwens van een ander kan zijn.

Ook wilde een non graag computerles. Die kreeg ze van twee klasgenoten en die zijn dat blijven doen. Ze gaan daar zelfs werken in de zomervakantie.’

Wandeling

De opdracht voor Kirsten was: organiseer voor zes nonnen een wandeling door het

Randenbroekerbos. Dat gaf wel stress, want we moesten zelf uitzoeken hoe we het zouden regelen. Iets meer begeleiding was misschien handig geweest. Maar goed, het lukte ons wél! We hebben elk van de nonnen een persoonlijke uitnodiging gestuurd en een busje geregeld. Omdat de zusters mee konden met hun seniorenpas, was ons budget genoeg.’

Opscheppende nonnen

De wandeling vond plaats in de herfst. ‘Het was bewolkt, maar droog en er was een beetje zon.

Heerlijk wandelweer dus en het rook er ook echt naar herfst. Overal lagen blaadjes en de zuster die bij het Randenbroekerbos had gewoond, vertelde er van alles over. Zij werd een beetje onze reisgids en zo werd het een prachtige wandeling. Na afloop staken we de Heiligenbergerweg over, naar mijn huis. Kirstens moeder verraste de nonnen met warme chocolademelk en appelflappen. ‘Ze dachten namelijk dat ze thee uit een thermoskan moesten drinken op een koud en nat bankje in het park. Sommigen gingen zelfs opscheppen: wij hebben écht het leukste uitje, het is hier zo gezellig, zo huiselijk!’

Onmogelijke wens

Omdat er daarna iets mis ging met het vervoer besloot Kirstens moeder dit zelf te doen. Terug in het klooster waren de leerlingen en de nonnen nog enige tijd bezig met het afronden van de laatste wensen. ‘Dat duurde even’, zegt Anja, ‘dus nam ik graag de uitnodiging van de zusters aan om er gezellig bij te komen zitten. Aan het slot zag ik de jongste non, zuster Justine, zó teleurgesteld kijken, dat ik haar vroeg naar haar droom. Ze vertelde me dat zij graag nog eens de film over het leven van Bernadette van Lourdes wilde kijken, maar helaas, dit was niet gelukt.’

Eenvoudige wens voor een bijzonder mens

Anja vindt het geen toeval dat uitgerekend zij met deze zuster in gesprek raakte: ‘Ik heb iets met films en volgens mij is elke film te vinden. Het leek me dus een uitdaging om dit voor deze zuster te kunnen doen. Toen ze mijn arm vastpakte en me zei dat dit haar dag helemaal had goedge maakt, voelde ik een heel bijzondere energie door mij heen gaan en wist ik dat dit heel belangrijk was.’ Kloostergastvrouw Rie Verhoef gaf Kirsten en haar moeder een week later een bijzondere rondleiding. ‘Zuster Rie liet ons alles zien en vertelde boeiend over de geschiedenis van het klooster, het geloof en het leven als non en over de mooie verzameling spullen. Het was net of we in een museum waren.’

Ontroering

Een paar dagen voor kerst gingen Kirsten en Anja nog eens terug. Dit keer om zuster Justine de DVD te brengen van de film ‘The Song of Bernadette’, een prachtige klassieker uit 1943. ‘Ze gaf ons een stevige hand, keek ons diep in de ogen en was zichtbaar ontroerd. Het gaf ons een ontzettend goed gevoel om te zien hoeveel vreugde deze wens haar gaf.’

16 | ‘Intens genoten van interactie met jongeren’

Scholieren ‘maken’ geld met Moneymakers

Dankzij microkredieten en slim ondernemerschap verdienden leerlingen van het Amersfoortse Johan van Oldenbarnevelt Gymnasium maar liefst € 7.000 voor de Vereniging Ouders, Kinderen en Kanker (VOKK). Dit gebeurde in het kader van Moneymakers, een concept, dat Matchpoint regelmatig voor maatschappelijke stages inzet.

Moneymakers wordt begeleid door Douwe Osinga van ASR verzekeringen en Eric van der Linden (ABN AMRO MeesPierson). In beide organisaties is maatschappelijk betrokken ondernemen sterk verankerd. ‘Dat is enorm inspirerend voor de medewerkers,’ benadrukt Douwe (kleine foto). ‘Ze komen terecht in onbekende, onverwachte en onvoorspelbare situaties en dat doet iets met onze medewerkers.’ Eric (middelste foto pagina 61) werkt het liefst mee aan maatschappelijke projecten die een directe band met mensen hebben. ‘Het geeft mij een boost om mensen te helpen. Daarom doen wij wat minder, zeg maar, ‘klussen in bossen’. Wij willen vooral mensen die het lastig hebben of min of meer buiten de boot vallen, laten ervaren dat zij er ook bij horen.

Meedenken en coördineren

In de contacten met diverse scholen en maatschappelijke instellingen hoorden zij over de moeilijke zoektocht naar bestemmingen voor

maatschappelijke stages. ‘Daarnaast hebben veel scholen te weinig menskracht om hun leerlingen voldoende te begeleiden,’ legt Douwe uit. ‘Dat zagen wij als een kans om onze betrokkenheid te tonen, want wij kunnen daarin een coördinerende en begeleidende rol spelen. Ook denken we graag mee in nieuwe vormen van maatschappelijke stages, onder meer samen met Matchpoint.’

Fysieke kennismaking met kanker

Moneymakers is zo’n maatschappelijke stage-concept, waarbij onderwijs, bedrijfsleven en een maatschappelijke organisatie jaarlijks op unieke

wijze samenwerken. In Moneymakers bedenken leerlingen in groepjes een ondernemingsplan om uiteindelijk winst te maken voor een goed doel. Deze keer was dat het VOKK. Eric en Douwe verzorgen de coaching. In een aantal gastlessen maken zij de leerlingen eerst bewust van het lenen én terugbetalen van geld. Douwe: ‘We leggen bijvoorbeeld uit hoe microkredieten werken, verschillen tussen kosten en opbrengsten, dat soort zaken. En omdat de leerlingen in groepjes moeten samenwerken, komt ook dat uitgebreid aan bod. Vervolgens begeleiden we de leerlingen bij het maken van hun businessplannen. Ik ben onder de indruk van de ideeën en plannen die opborrelen en waartoe leerlingen van die leeftijd al in staat zijn.’ De opdracht voor honderd leerlingen uit de vijfde klas van het ‘JVO’ was om zoveel mogelijk winst te maken voor de VOKK. Dit goede doel was overigens het voorstel van de leerlingen zelf, Eric: ‘Door familiebanden op de school met de eind 2009 overleden Thomas van de Groep (11) uit Spakenburg, kwamen de scholieren van nabij in aanraking met kanker. Ik heb zelf kinderen en voel me enorm bevoorrecht dat wij geen kanker in onze omgeving hebben. Daarom vind ik juist die fysieke kennismaking van jongeren met zo’n vreselijke ziekte een waardevol onderdeel van de maatschappelijke stage. Een extra effect is dat zij zelfs beter bewust werden van hun taalgebruik en niet meer zo snel een ander een ziekte toewensen.’

Volledige startkapitaal terugbetaald

Na een eerste presentatie en feedback van een professionele jury gingen de JVO-leerlingen aan de slag. Binnen ongeveer vier dagen haalden zij letterlijk alles uit de kast om zoveel mogelijk geld te verdienen voor de VOKK. Dit varieerde van fietsen pimpen, flessen inzamelen, tuinen opknappen, brownies verkopen tot en met een swingend feest organiseren. Eric: ‘De meeste groepen vroegen daarvoor om een startkapitaal, een microkrediet dus, om T-shirts, materialen en koffiebekertjes van te betalen. In totaal was dat € 1.500 en dat bedrag betaalden ze later weer

‘Medewerkers komen terecht in onbekende, onverwachte en onvoorspelbare situaties en dat doet iets met hen’

‘Leerlingen worden succesvol omdat ze dankzij hun maatschappelijke stage breder leren kijken’

helemaal terug, zoals ze hadden geleerd tijdens onze gastlessen. Wat al die miniondernemingen voor elkaar kregen, was écht ongelooflijk!

Nadenken over eigen talenten

Daphne van Meurs, lerares Maatschappijleer en stagebegeleidster vanuit het JVO, vult Eric aan: ‘Het mooie van scholieren is dat ze willen scoren en competitief zijn. In het begin vonden ze het samenwerken maar lastig, want ja, leerlingen kunnen flink verschillen. Dat stimuleerde hen wel om na te denken over hun eigen talenten en over hoe ze elkaar konden aanvullen.’

Bijzonder vindt Daphne, dat de groepjes ook onderling samenwerkten. ‘Ze gunden elkaar hun opbrengst.’ Na afloop overhandigden de leerlingen vol trots ruim € 7.000 aan de VOKK.

Prioriteiten

Ook Eric en Douwe kijken terug op een geslaagde maatschappelijke stage. ‘Vooral de diverse lagen in Moneymakers hebben mij enorm aangesproken,’ zegt Douwe. Hun gedrevenheid is groot, dat is duidelijk. Eric liet zelfs voor Moneymakers belangrijke besprekingen op zijn werk schieten. ‘Ondanks dat we als bedrijf midden in een loeidrukke periode

zaten, heb ik persoonlijk andere prioriteiten gesteld en gekozen voor vier dagen Moneymakers. Het was nog best lastig om dat binnen ons bedrijf uit te leggen, maar mijn motivatie was en is helder: deze leerlingen zijn en worden succesvol, omdat ze dankzij deze maatschappelijke stage breder leren kijken. Daar doe ik het voor!’

Volop inspiratie

Tot slot benadrukt Eric dat hij ‘oprecht blij en dankbaar is dat Moneymakers zo’n succes werd. Ik heb intens genoten van de interactie met jongeren. Ze vonden het ontzettend leuk om via Moneymakers kennis te maken met het bedrijfsleven en andersom gaf dat ons weer volop inspiratie voor de toekomst.’

‘Ik vind het prachtig om met mijn kennis en ervaring leerlingen te helpen zelf hun talenten te ontwikkelen en ze de eerste beginselen van het ondernemerschap bij te brengen. En vervolgens te zien dat ze er een goed doel mee steunen.’

**Eric van der Linden,
ABN AMRO MeesPierson**

‘Iemand zei: ‘als jij over jouw maatje vertelt, worden je ogen zachter’. Ik besepte dat dat waar was’

Marie-Thérèse Awater-Becker,
medewerker AKZO Nobel

‘Vrijwilligerswerk is tegenwoordig zó breed, met zoveel verschillende doelgroepen, dat je over grenzen heen moet kunnen denken’

Lucas Meijs, hoogleraar Vrijwilligerswerk,
Civil society en ondernemingen aan de Erasmus Universiteit Rotterdam

Maatschappelijk ondernemen op je eigen wijze

zoals bijvoorbeeld Matchpoint Family, waarbij niet een bedrijf maar een werknemer met zijn of haar gezin een activiteit organiseert voor medemensen die daar baat bij hebben. Of de maatjesprojecten, waarbij een werknemer een langdurige verbinding aangaat met een cliënt of scholier, in de rol van maatje of coach.

17 | ‘Fantastisch om als gezin anderen in de watten te leggen!’

Matchpoint Family

Een ruime, moderne woonkeuken in een monumentaal pand in de Amersfoortse binnenstad. Maar liefst 13 mantelzorgers genieten er van een prachtig gedekte tafel en een heerlijke wijnproeverij. Bedienend personeel zijn de bewoners, Petra van Schaik, Bart van den Berg en Barts kinderen. Dit tafereel is één van de eerste activiteiten van de Matchpoint Family. Op deze manier wilden Petra en Bart hun goede leven delen met anderen en beide kinderen (twintigers) laten ervaren dat zij een goed leven hebben.

Petra en Bart zijn in Amersfoort zeer actief op het gebied van betrokken ondernemen. Zo is Bart's bedrijf Kompaan Vastgoed founder van Matchpoint en coördineert Petra voor haar werkgever Heilijgers (ook founder) alle maatschappelijke projecten, onder andere het inpakken en uitdelen van voedselpakketten bij de Voedselbank. Het regelen vindt ze leuk om te doen, maar bij het uitdelen blijft ze niet onbewogen: ‘Tijdens de kerstperiode stond er al vroeg een hele rij te wachten. Zoveel mensen die armlastig zijn, dat kan toch gewoon niet. In onze eigen stad! Ik vond het echt heel erg.’

In aanraking met armoede

Die gedachte liet Petra niet meer los en kwam boven toen ze later met haar gezin gezellig zat te

eten. ‘Een van de kids had voor de tweede keer opgeschept, maar liet vervolgens behoorlijk wat staan. Toen dacht ik: waarom delen we onze rijkdom niet met anderen? De kinderen hebben het goed. Ze hebben alles wat ze nodig hebben en kennen geen armoede. Dus wilden we ze ook een andere kant van de samenleving laten zien, zodat ze zich realiseren wat voor een luxe leven we eigenlijk hebben.’ Vervolgens vroegen Petra en Bart aan Matchpoint of zij ook als gezin konden bijdragen aan maatschappelijk betrokken ondernemen. Zo werden zij founder en de eerste Matchpoint Family members.

Geen geld, maar een fysieke bijdrage

Hun eerste activiteit als Matchpoint Family was het organiseren van een wijnproeverij voor mantelzorgers van de Stichting Ravelijn. ‘Alleen geld geven vonden we te makkelijk. Wij wilden juist een gezamenlijke, fysieke bijdrage leveren. Via de Matchbeurs van Matchpoint kwamen we in contact met de mantelzorgers, die we vervolgens in ons eigen huis een professionele wijnproeverij hebben voorgeschoteld. Heerlijk om die mensen eens in de watten te leggen! Dat verdienen ze ook, want ze zijn altijd zó druk met hun zorg en kunnen er heel moeilijk even tussenuit.’ Dat kon nu wel, omdat Beweging 3.0 vervanging regelde voor alle mantelzorgers.

‘Wij hopen dat andere gezinnen ook Matchpoint Family member worden’

Warme en enthousiaste reacties

Een vriend van Petra en Bart, Sam van Bakergem (van restaurant De Ondeugd in Amersfoort) verzorgde de proeverij. Robbertjan Mercuur stapte, toen hij van het initiatief hoorde, spontaan achter het fornuis en kookte een heerlijke pasta voor iedereen. Het gezin fungeerde vooral als

‘Ons gezin krijgt zo steeds een kijkje in een wereld waar we niet zo veel van weten’

Matchpoint Family is door Matchpoint ontwikkeld. Op deze manier kunnen ondernemers en medewerkers, die door Matchpoint in aanraking zijn gekomen met maatschappelijke inzet, deze ervaring ook delen met hun gezin. Minimaal eenmaal per jaar wordt een maatschappelijke activiteit op maat georganiseerd voor en door elke Matchpoint Family. Daarnaast ondersteunen Matchpoint Family-members met hun lidmaatschap Matchpoint financieel en stimuleren zij het maatschappelijk betrokken ondernemen en maatschappelijke stages in Amersfoort.

gastheer/gastvrouw en uiteraard als bedienend personeel. Het werd een bijzondere avond, voor de mantelzorgers, voor Sam en Robbertjan én voor de ‘Family’. ‘We werden overladen met warme en enthousiaste reacties,’ zegt Petra. ‘Ze waren dankbaar, dat we hun zo’n leuke avond hadden gegeven en dat ze even niet hoefden te denken aan de zorg. Voor ons was het een echte eye-opener. We kregen een kijkje in een wereld waar we niets of weinig van weten. De warme energie en de lekkere sfeer die er die avond hing, ja, dat is echt mooi. De tweede activiteit was ook fantastisch, we hebben gekookt voor alle

medewerkers van Terminus De Onthaasting. Zo konden zij een keer genieten van een lekker diner. Opnieuw een avond met een gouden randje!’

Iets terugdoen

Petra en Bart hopen dat ook andere gezinnen Matchpoint Family members willen worden. ‘Net als wij zijn anderen ook verknocht aan deze stad. En ja, dan is het natuurlijk geweldig om als gezin iets te doen voor inwoners van Amersfoort die het nodig hebben. Via Matchpoint Family lever je met een relatief klein gebaar een hartverwarmend eindresultaat!’

18 | ‘In een verharde samenleving wil ik de hardheid iets verzachten’

Pavel Hudecek doet zo’n 150 vrijwilligersklussen per jaar

Pavel Hudecek is al vele jaren verbonden aan Matchpoint als vrijwilliger. Hij begeleidt groepen vrijwilligers tijdens hun maatschappelijke activiteiten, vooral technische klussen. Daarnaast werkt hij sinds jaar en dag als vrijwilliger bij GGZ Centraal en de Stichting Gastvrij. Ook is hij regelmatig EHBO’er bij allerlei evenementen. Een mens met een groot hart en ongelooflijk veel inzet.

Per jaar is Pavel Hudecek (64) vrijwilliger bij ongeveer 150 projecten. ‘Best veel, maar het is ontzettend leuk en geeft mij volop energie. Ik blijf ook dichtbij mijn eigen kwaliteiten, mijn technische achtergrond. Dat hou je het langste vol en daar heb je het meeste baat bij. Techniek blijft ook altijd zichtbaar. Als ik heb geholpen met de aanleg van een hek of pad, dan geniet ik elke keer weer wanneer ik er langs kom.’

Tolk en begeleider

Pavel kwam bijna 40 jaar geleden met zijn ouders vanuit Tsjechië naar Nederland. Hij werkte vele jaren in de elektro- en koeltechniek en stopte ruim tien jaar geleden met werken. Vervolgens deed hij wat kluswerk op een school. Die vroeg hem of hij tolk en begeleider wilde zijn tijdens een uitwisseling met een Tsjechische school. ‘In de bus had ik een prachtig gesprek met Marie-Louise Hehenkamp die toevallig naast

mij zat. Zij vroeg of ik haar wilde helpen met vrijwilligerswerk. Daar is het allemaal begonnen.’

Hun leven een beetje vrolijk maken

Zo werd Pavel de eerste vrijwilliger bij Matchpoint en hij deed zijn eerste klus bij Zon & Schild van GGZ Centraal. ‘Deze doelgroep (psychiatrie) sprak me meteen aan. Mensen in de zorg krijgen te weinig aandacht. In Tsjechië wonen mensen met een geestelijke of lichamelijke beperking vooral ‘verborgen’, eigenlijk bestaan ze niet. Dat is hier gelukkig heel anders. Maar toch zijn velen ook hier min of meer opgesloten, er is vaak

zelfs geen koekje bij de koffie. Om hun leven toch een beetje vrolijk te maken, wil ik graag mijn steentje bijdragen. Sociaal zijn, daar geniet ik enorm van en dat is mijn grootste drive.’

Jongeren

Pavel is nog steeds actief bij Zon & Schild. Hij gaat met cliënten overal naar toe, staat achter de bar, sport en doet spelletjes met ze. Ook doet hij technische klussen, zoals het opknappen van de midgetgolfbaan en de rookruimte. Daarnaast begeleidt Pavel regelmatig jongeren met hun maatschappelijke stage. ‘Meestal doe ik technische klusjes met ze, zoals het maken van ‘oefenkoeien’ voor een educatieve boerderij of Droombomen.’

Hardheid verzachten

Zijn gedrevenheid is groot: ‘In onze verharde samenleving wil ik graag die hardheid iets verzachten. Vrijwilligerswerk geeft mij zingeving en werkt ontspannend. Bovendien, ik heb het goed en ik wil vooral iets doen voor mensen in een kwetsbare positie. Zij hebben aandacht nodig! En elke keer weer realiseer ik me dat ik erg gelukkig ben met mijn bestaan. Dat had heel anders kunnen lopen.’ Tien jaar vrijwilligerswerk heeft Pavel veranderd: ‘Voorheen was ik vooral voor mezelf bezig, maar ik ben veel socialer geworden. Vooral dankzij de omgang met zwakkeren. Ik hoop dat er later iemand net zoveel voor mij wil doen.’

19 | Carlos integreert snel dankzij maatje Esther

Coach & Co Pro

‘Veel dingen lijken vanzelfsprekend, maar dat zijn ze niet als ik naar Carlos kijk.’ Dat zegt Esther Meerstadt, Communicatiemanager bij AkzoNobel Functional Chemicals. Zij was anderhalf jaar lang ‘Maatje’ van de nu 21-jarige Carlos Bacquet uit Chili en hielp hem met integreren in Nederland. ‘Hij kent de belangrijkste Nederlandse gebruiken, spreekt de taal meer dan voldoende en weet zich uitstekend te redden.’ ‘Dat klopt’, zegt een dankbare Carlos, ‘maar vooral dankzij Esthers ervaring, tips en enorm geduld.’

AkzoNobel stimuleert verbondenheid van haar medewerkers met de samenleving. Het bedrijf heeft zelfs een speciale afdeling die dit wereldwijd organiseert en coördineert. Zo kunnen medewerkers van kantoor Amersfoort onder andere meedraaien in het ‘Ik word Maatje’-project. Daarin worden vrijwilligers één-op-één gekoppeld aan iemand die voor een periode een coach, mentor of maatje nodig heeft. In samenwerking met Matchpoint zijn daarvoor zeven projecten uitgekozen en medewerkers kunnen zelf het project kiezen dat het beste bij hen past. Zoals het begeleiden van verstandelijk beperkten, mensen thuis helpen met administratie en wandelen met ouderen.

Terugdoen voor de samenleving

Esther koos voor Coach & Co Pro, dat zich richt

op het begeleiden van scholieren en studenten tijdens hun studie. ‘Ik wilde iets terugdoen voor de samenleving. Mijn communicatie-opleidingen verliepen goed en ik heb een prachtbaan die mij over de hele wereld brengt. Het leek mij fantastisch om mijn kennis en ervaring te delen met een jongere. En bovendien kon ik leren hoe het is om anderen te coachen, want één van mijn ambities is om in de toekomst een team van communicatieprofessionals aan te sturen.’

Andere culturen leren kennen

Esthers maatje werd de (toen) 19-jarige Carlos,

die sinds 2009 in Nederland woont. ‘Mijn voorkeur was een Spaans sprekend persoon, omdat ik die taal al een beetje sprak nadat ik vrijwilligerswerk had gedaan in Guatemala. Internationaal werken, reizen en andere culturen leren kennen zit al van jongs af aan in mijn bloed. Dat heb ik van huis uit meegekregen.’ Carlos paste dus precies in dit ‘plaatje’. Op zijn 18e emigreerde hij vanuit Chili naar Nederland, omdat zijn moeder ging samenwonen met haar Nederlandse partner. Toen Carlos nog maar net in Nederland woonde, startte hij met een inburgeringscursus. Daar werd hij geattendeerd op Coach & Co Pro en kwam via Matchpoint in contact met Esther. In het begin zagen de twee elkaar elke week, zo’n anderhalf uur. Dat werd minder, naar gelang het beter ging met Carlos, eerst eens in de twee weken, later één keer per maand.

Over van alles kletsen

Hun ontmoetingen waren meestal aan het eind van de dag, in een café in Utrecht. Carlos: ‘In Chili heb ik mijn school niet afgemaakt en al op mijn 17e werkte ik in het garagebedrijf van mijn broer. Ik had veel moeite met mijn huiswerk. Gelukkig kon ik met Esther mijn huiswerk bespreken en opdrachten oefenen. Daarnaast kletsten we natuurlijk over van alles. Esther is zelf ook nog jong en gaf me bijvoorbeeld allerlei uitgaanstips. Daardoor leerde ik snel de Nederlandse taal. In het begin vond ik het best vervelend voor

haar, omdat ik zo slecht en moeilijk te verstaan was. Maar ze had gelukkig erg veel geduld!’

Hart laten spreken

Esther was voor Carlos een luisterend oor en een steuntje in de rug. De twee bouwden gaandeweg een bijzondere vertrouwensband op. De zomer van 2010 was een lastige periode voor Carlos: ‘Ik wist niet precies wat ik moest doen na mijn inburgeringscursus. Werken of verder studeren? Zelf wilde ik erg graag kok worden, maar in mijn omgeving hoorde ik verschillende meningen.’ Esther liet Carlos vooral zien wat de gevolgen zouden zijn van

zijn keuzes. ‘Als coach geef je geen mening, dat was voor mij soms best lastig. Ik stelde Carlos dan ook vooral vragen. Het resultaat is dat hij heeft geleerd om zijn hart te laten spreken. Soms moet je iets laten, om iets te bereiken.’ Carlos is het helemaal met haar eens: ‘Dankzij haar ervaring heeft Esther mij gestimuleerd en richting gegeven. Dit deed ze erg goed, ook al is ze zelf nog jong. Ze is dan ook niet zo streng als mijn andere schoolbegeleiders.’

Geholpen met cv

In september 2010 startte Carlos met een horeca-opleiding aan ROC ASA. Tijdens zijn opleiding

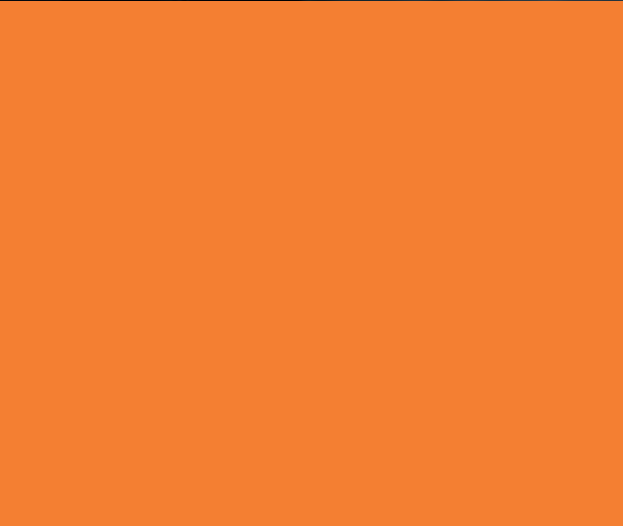
deed hij ervaring op bij leerbedrijf First Class, een restaurant op Amersfoort Centraal Station. Daar kunnen mensen met beperkte mogelijkheden, zoals een taalachterstand, een vakopleiding volgen, hun diploma halen en de praktische kanten van het horecavak leren. Carlos werkt ook naast zijn opleiding bij First Class, om zowel zijn opleiding als onderdak te betalen. ‘Esther heeft mij geholpen om voor First Class een mooi cv te maken. Zij lette op de lay-out en gaf bijvoorbeeld aan om ook mijn hobby’s te vermelden. Daar had ik zelf niet aan gedacht.’ Overigens betaalde AkzoNobel Carlos’ schoolboeken, nadat Esther binnen het bedrijf vol trots over haar ervaringen had verteld: ‘Een van mijn collega’s reageerde op een artikel op de website en in het personeelsblad. Zo ontstond het idee om Carlos’ boeken te sponsoren.’

Gigatrots op Carlos!

Na het diploma Arbeidsmarktgekwalficeerde Assistent is Carlos inmiddels ook officieel Horeca-assistent. Daarnaast studeert hij bij ROC Midden-Nederland door voor Kok niveau 2. ‘Ik wil ontzettend graag iets bereiken in het horeca-vak!’ Esther reageert enthousiast: ‘Fantastisch, ik ben gigatrots op Carlos! Eerlijk gezegd had ik in het begin niet verwacht dat mijn coaching en begeleiding van Carlos zoveel zou opleveren. Maar uiteindelijk heeft hij het allemaal wel zelf gedaan.’ En Carlos besluit: ‘Ik ben zo blij met de hulp van Esther en al die anderen. Daardoor kan ik mijn droom om kok te worden, in vervulling laten gaan!’

‘Als coach geef je geen mening, dat was voor mij soms best lastig’

Werken of verder studeren? ‘Ik heb Carlos vooral laten zien wat de gevolgen zouden zijn van zijn keuzes.’

20 | Facts & Figures

Wist u dat...

Er de afgelopen 10 jaar 13 mensen bij Matchpoint hebben gewerkt?

Marie-Louise Hehenkamp, Esther Hofstede, Carin Kampman, Tineke van der Wal, Saskia van Dijk, Maaïke de Bruijn, Katherina Casse, Hanneke van Bezooijen, Jolanda van Rij, Adith van Vuuren, Marloes Bredenhoff, Wilma Huijskes, Gerdien van Tongeren.

Reeds 110 wensen door scholieren zijn vervuld via de Droomboom

Matchpoint met driekwart van de schoollocaties in Amersfoort samenwerkt in het kader van de maatschappelijke stage

Er via Matchpoint ruim 1500 matches tot stand zijn gekomen met bedrijven en maatschappelijke organisaties

7000 leerlingen maatschappelijke stages hebben vervuld via Matchpoint

Er 75 bedrijven actief zijn door tussenkomst van Matchpoint, maar dat er wel 9000 bedrijven staan ingeschreven in Amersfoort bij de Kamer van Koophandel

Matchpoint grondlegger is van Dubbel Genieten: het mee uit nemen van mensen die niet zelfstandig mobiel zijn, door werknemers en leerlingen. Al duizenden cliënten hebben hiervan genoten

Full service marktonderzoeksbureau Research2Evolve heeft als founder van Matchpoint een online onderzoek uitgevoerd in Amersfoort onder bedrijven en maatschappelijke organisaties. Naast onder andere het ondersteunen van een aantal goede doelen in binnen- en buitenland geeft Research2Evolve zo concreet vorm aan haar maatschappelijke betrokkenheid.

Waar denken ondernemers aan bij de term ‘maatschappelijk betrokken ondernemen’

(onderzoek Research2Evolve)

Het laatste woord

Team Matchpoint

Aan ons het voorrecht om het laatste woord te hebben. Wij werden stil van al deze prachtige verhalen over ontmoetingen waar wij een aandeel in hebben gehad. Geraakt zijn we door alle persoonlijke ervaringen die de betrokkenen bereid waren met ons en u te delen. Matchpoint realiseert zich door het maken van dit boek als nooit tevoren hoe vervullend ons werk is en hoe mensen binnen hun werkveld het verschil kunnen maken.

Ook de komende jaren blijven wij ontmoetingen arrangeren; ieder contact van mens tot mens blijft bijzonder. Toch willen wij onze ervaringen benutten om daarnaast een nieuwe omgeving te creëren waarin leren en ontwikkelen in de toekomst prominenter worden.

Met andere ogen naar hetzelfde kijken

We hebben gemerkt dat betrokken ondernemen veel losmaakt. Onverwachte ontmoetingen verzachten het blikveld en prikkelen het leervermogen. Met andere ogen naar hetzelfde kijken verbindt en maakt nieuwsgierig. Het betrokken ondernemen ontwikkelt zich van laagdrempelige teambuildings-activiteiten tot persoonlijke ontwikkelingstrajecten waarin competenties in een andere setting tot wasdom kunnen komen. Van ad hoc projecten naar strategische allianties; waarin gezamenlijk beleid tussen bedrijf en instelling maatschappelijke

meerwaarde creëert. Wij zien bedrijven die hun eerste schreden zetten op het betrokken ondernemen pad, maar ook bedrijven die na hun “leren door te doen” ervaring nieuw beleid integreren in hun bedrijfsdoelstellingen en dit evenveel waarde toekennen als hun commerciële beleid.

Mooie uitdaging voor de toekomst

Geen weerbare samenleving zonder een sterke economie zegt Willem Lageweg van MVO

‘Geen weerbare samenleving zonder sterke economie’

Nederland en hier sluiten wij ons bij aan. Op een eerlijke manier handel drijven en daarbij zorg dragen voor de (leef)omgeving gaan in onze optiek prima samen. Door de combinatie van betrokken ondernemerschap en maatschappelijke stages samen vorm te geven zijn hierin al hele mooie stappen gezet. In het plukken van deze vrucht ziet Matchpoint nog een mooie uitdaging voor de toekomst. Door jonge mensen bewust te maken van hun omgeving en hen hiervoor verantwoordelijkheid te geven ontstaat verbinding. Deze verbinding is nodig om verandering naar een duurzamere wereld te kunnen bewerkstelligen. Tijdens de maatschappelijke stage hebben we de mogelijkheid

‘Door jonge mensen bewust te maken van hun omgeving en hen hiervoor verantwoordelijkheid te geven ontstaat verbinding’

om invloed uit te oefenen op de denk- en handelingswereld van jongeren. Door hen met zoveel mogelijk “mensen met wensen” in aanraking te laten komen bieden we nieuwe perspectieven. Wanneer deze jongeren gaan kiezen voor een beroepsopleiding hoop je dat ze iets meegenomen hebben van deze bagage en van hun rolmodellen uit het bedrijfsleven en het maatschappelijke veld.

Social Entrepreneurs

Met het gericht ontsluiten van de kennis, kunde en betrokkenheid die voorhanden is bij het Amersfoortse bedrijfsleven en het versterken van de relatie met kennisinstututen zoals het middelbaar en hoger onderwijs willen wij jonge mensen een (beroeps)omgeving bieden waarin sociaal ondernemerschap gestimuleerd wordt. “Social Entrepreneurs “ die hun verfrissende ideeën omzetten in een onderbouwd businessplan; goed voor hen, goed voor de wereld.

Met hun kennis als betrokken ondernemers kunnen Amersfoortse bedrijven fungeren als een kennis/praktijkomgeving die, met een terugtrekkende overheid, ruimte biedt aan een nieuwe generatie ondernemers die duurzame oplossingen kunnen bieden voor complexe maatschappelijke vraagstukken.

Matchpoint ambieert de aanjaagfunctie in dit geheel: het creëren van een leeromgeving, het leggen van nieuwe verbindingen en het zorgen voor beweging.

Een “koploper “ worden wij genoemd, maar dat moeten we ook zien te blijven. Inspiratie en innovatie zijn dus nodig om onze omgeving en onszelf te blijven ontwikkelen.

Avontuur

Met dit doorkijkje naar de toekomst willen wij dit boek besluiten, maar niet voordat wij iedereen hebben bedankt die dit avontuur, want dat was het, mogelijk heeft gemaakt. Het maken van het boek was een voorbeeld van betrokken ondernemerschap en bevlogenheid bij Matchpoint en haar netwerk. Van de fotografie tot het redigeren van de teksten; alles was vrijwillige energie die uiteindelijk gekanaliseerd werd tot dit prachtige resultaat.

Lieve ondernemers; bedankt!

Carin Kampman,
directeur Matchpoint

Saskia van Dijk,
intermediair betrokken ondernemen

Adith van Vuuren,
intermediair betrokken ondernemen

Hanneke van Bezooijen,
intermediair maatschappelijke stages

Maaïke de Bruijn,
intermediair maatschappelijke stages

Wilma Huijskes,
intermediair maatschappelijke stages

Founders van Matchpoint in 2011

ABCVERSPoor	CCR Coaching & Consultancy	Matchpoint Family Van den Berg- van Schaik
Abma HR Consultancy	Circle Partners	Nederlandse Deurwaarders Associatie bv
Acter Entertainement	De KeY Secretariële Diensten	Newasco de Hoop
AddComm	De Tijd Notariaat	Ontwikkelingsbedrijf VATHORST
Admium	Drankengroothandel Scheerder bv	Portaal regiokantoor Eemland
Agis Zorgverzekeringen	Heilijgers bv	Rabobank Amersfoort en omstreken
De Alliantie regio Amersfoort	Hoogeveen Luigjes accountants	Reproka Visuele Communicatie
Amerpoort	en belastingadviseurs Leusden bv	Riek Viehoff P&O Ondersteuning
Amersfoort Into Business	Herik Rail Events B.V.	Research2Evolve
ATP Film Company	Intens reclame en marketing	Twynstra Gudde Adviseurs en Managers
Arcadis Nederland bv	Jet Kraanen Fotografie	Van Ek Consultancy
Avéro Achmea	Kamer van Koophandel Gooi, Eem- en Flevoland	Veenendaal Catering en Partyverhuur
Axe Media	Kompaan vastgoed	Visma-DBS
Beweging 3.0	Lola&co	Woonvast Makelaars
De Amersfoortse Verzekeringen	Mailing Service Amersfoort bv.	
Bistro 't Kannelje	Marxman Advocaten	

Colofon

‘Een Goed Verhaal’ verschijnt ter gelegenheid van het 10-jarig bestaan van Matchpoint.
Het boek is mogelijk gemaakt door de grote inzet van onderstaande Founders van Matchpoint.

Ontwerp en lay-out:	Intens reclame en marketing	Oplage:	750
Interviews en tekst:	Axe media	ISBN nr:	ISBN 978-90-79896-04-2
Fotografie:	Jet Kraanen Fotografie		
Eindredactie:	ABCVERSPoor, Willem Meuleman	Matchpoint	
QR:	Admium	Stadsring 149	
Druk:	Reproka Visuele Communicatie	3819 AC Amersfoort	
Coördinatie:	Saskia van Dijk, Matchpoint	www.matchpointamersfoort.nl	
Schilderij-omslag:	Caroline Sterkman, Amerpoort	info@matchpointamersfoort.nl	
Gedicht:	Arjen van der Linden, Stadsdichter Amersfoort		
Portret Jet Kraanen:	Petra van Schaik Fotografie		

Copyright © 2011, Matchpoint Amersfoort
Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.